

**PRZEWODNIK
DLA NAUCZYCIELI I BIBLIOTEKARZY
CZĘSTOCHOWY I OKOLIC
PO ŹRÓDŁACH INFORMACJI REGIONALNEJ**

Agata Arkabus

Częstochowa, 2016

- A. UWAGI WPROWADZAJĄCE DLA UŻYTKOWNIKÓW
- B. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA ŹRÓDEŁ INFORMACJI O CZĘSTOCHOWIE I OKOLICY
- C. DOKUMENTACJA BIBLIOGRAFICZNA ŹRÓDEŁ
 - C.1. Wykaz skrótów użytych w opisach, wskazujących lokalizację źródeł
 - C.2. Spis źródeł

I. Częstochowa i okoliczne gminy. Opracowania i materiały monograficzne

Miasto i okolice

Historia. Miejsca pamięci narodowej

Klasztor Jasnogórski

Kultura

Edukacja, szkolnictwo

Literatura

Architektura. Zabytki

Stowarzyszenia i organizacje

II. Biografie postaci

III. Przekazane przez pokolenia

Legendy

Tradycje i obyczaje

IV. Jurajskie krajobrazy

Geografia. Przyroda. Pomniki przyrody

Jura Krakowsko-Częstochowska

Ochrona środowiska

V. Częstochowa na ludowo

Język. Gwara

Kultura ludowa

VI. Materiały edukacyjne dla nauczycieli

Konспекty lekcji

Konkursy

Scenariusze imprez i uroczystości

Programy edukacji regionalnej

Projekty edukacyjne. Wycieczki

Materiały dydaktyczne różne

A. UWAGI WPROWADZAJĄCE DLA UŻYTKOWNIKÓW

Nauczyciele w okresie rozwoju społeczeństwa informacyjnego stają przed bardzo trudnym zadaniem - w jaki sposób zainteresować ucznia przeszłością i historią miasta, w którym dorasta. Współczesne media kreują wśród dzieci i młodzieży postawę otwartości wobec innych społeczeństw, kultur, ich tradycji i zwyczajów. Rozwój technologii informacyjno-komunikacyjnych, a przede wszystkim Internetu, ułatwia młodym ludziom zdobywanie wiadomości o innych kulturach, poznawanie (a nawet przejmowanie) ich obyczajów. Młodzież z nadmiaru informacji nie potrafi wybrać to, co wartościowe i przydatne, a co należy odrzucić.

W domach rodzinnych coraz częściej zapomina się o przekazywaniu regionalnej kultury i jej obyczajów. Dzieci nie są wychowywane w tradycji i przywiązaniu do małej ojczyzny, nie potrafią także docenić wartości tkwiących w dorobku społecznym, kulturowym i politycznym ludzi zasłużonych dla regionu. Młodzież poszukująca pracy często decyduje się na emigrację do innych krajów Europy i świata. Sytuacja ta powoduje, iż zanika związek z wsią, miasteczkiem lub miastem.

Institucje oświatowe i kulturalne starają się upowszechniać treści związane z regionem, aby rodzima kultura nie odeszła w zapomnienie. Bardzo duży wpływ na rozwój i promocję lokalnej kultury ma szkoła. W niej bowiem dzieci od najmłodszych lat poznają historię, środowisko przyrodnicze, zasłużonych ludzi, aktualne problemy społeczne miasta i regionu.

Nauczyciel w tym procesie odgrywa znaczącą rolę, ponieważ na nim spoczywa odpowiedzialność rozbudzania zainteresowania uczniów lokalną tematyką oraz angażowanie ich w społeczne prace na rzecz swojej miejscowości. Nauczyciele realizujący zagadnienia z zakresu edukacji regionalnej wykorzystują w pracy dydaktycznej tradycyjne metody nauczania oraz formy nowoczesne – oparte na technologiach informacyjno-komunikacyjnych (np. e-learning). Pedagodzy starają się także korzystać z różnorodnych źródeł i materiałów przydatnych do przygotowania zajęć lub lekcji. Nauczyciele regionaliści potwierdzają, iż korzystają z opracowań i źródeł dostępnych m. in. w instytucjach lokalnych, takich jak urzędy, biblioteki, parafie. Wiąże się to z koniecznością szukania materiałów w różnorodnych katalogach, bazach danych i informatorach.

Prace nad *Przewodnikiem* zostały poprzedzone badaniami, w których nauczyciele określili związane z regionem najważniejsze zagadnienia, w zakresie których realizują zajęcia dydaktyczne; wskazali także wybrane źródła, z których korzystają w trakcie ich przygotowywania. Poniższe opracowanie listy opisów źródeł ma na celu udzielenie pomocy nauczycielom Częstochowy i okolic w realizacji edukacji regionalnej. Spis obejmuje materiały opublikowane do roku 2012.

B. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA ŹRÓDEŁ INFORMACJI O CZĘSTOCHOWIE I OKOLICY

Materiały dotyczące Częstochowy i okolic od wielu lat gromadzone są i udostępniane w częstochowskich bibliotekach. Zadanie to głównie jest realizowane przez Bibliotekę Publiczną im. dr. Władysława Biegańskiego w Częstochowie, w której funkcjonuje Ośrodek Informacji Regionalnej. Gromadzone i udostępniane są w nim zbiory regionalne dotyczące Częstochowy i okolic. Opracowywana jest bibliografia rejestrująca piśmiennictwo dotyczące miasta, jego historii, kultury, gospodarki, przyrody i turystyki oraz zagadnień społecznych.

Tworząc warsztat złożony z dostępnych w bibliotece książek, czasopism, dokumentów życia społecznego, trzeba też zwrócić uwagę na zbiory elektroniczne upublicznione w wersji online. Należą do nich periodyki wydawane już w początkach XX wieku („Goniec Częstochowski”, „Gazeta Częstochowska”, „Dziennik Częstochowski”) oraz gazety z lat trzydziestych XX w. („Częstochowianin, Kurier Częstochowski”). Zbiory te stanowią wyjątkowe źródło informacji o dawnym życiu codziennym Częstochowy oraz problemach społeczno-politycznych mieszkańców. Zarówno dla nauczycieli, jak i uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych może to być materiał do poszukiwań i odkrywania wielu interesujących faktów z historii miasta oraz wiadomości o żyjących w nim ludziach. Oprócz czasopism na stronie lokalnych bibliotek udostępnia się książki w wersji cyfrowej o tematyce regionalnej, stanowiące cenne źródło historyczne oraz edytorskie. Są to opracowania wydane w okresie od XVII do XX wieku.

Korzystając z tych opracowań należy zwrócić uwagę na ich formę edytorską oraz język użyty w tekstach. Zbiory owe umieszczono na stronie internetowej Biblioteki im. Wł. Biegańskiego http://www.biblioteka.czyst.pl/zbiory_zdigitalizowane/regionalne oraz <http://www.biblioteka.czyst.pl/biblioteka/zbiory> .

Wśród dokumentów stanowiących pomoc dydaktyczną dla nauczycieli brak jest filmów archiwalnych ukazujących rozwój miasta i życie mieszkańców. Żadna z częstochowskich bibliotek nie posiada odpowiednio opracowanych zbiorów specjalnych. Materiałów tej kategorii można szukać w zasobach internetowych, ale dokumentacji nie uporządkowano i nie sklasyfikowano.

Za pośrednictwem strony internetowej Muzeum Częstochowskiego można dotrzeć do krótkich filmów dotyczących miasta i organizowanych w muzeum wystaw o tematyce historycznej i kulturalnej. Warto sięgnąć do tego portalu.

Wiele interesujących publikacji na temat miasta, jego historii, rozwoju kultury, ogłoszono w poszczególnych tomach „*Ziemi Częstochowskiej*”, „*Roczniku Muzeum Częstochowskiego*” oraz „*Almanachu Częstochowy*”.

Poniższy spis publikacji został wyselekcjonowany z zasobów regionalnych częstochowskich bibliotek i dotyczy głównych problemów miasta. Wymieniono w nim książki zawierające fotografie, grafiki oraz różnorodne ilustracje, pomocne w przygotowaniu zajęć dydaktycznych. Spis zawiera opisy bibliograficzne sporządzone z autopsji (368 pozycji). Opisy uszeregowane zostały w obrębie działów alfabetycznie według tytułów. W *Przewodniku* zastosowano numerację ciągłą. Do *Przewodnika* dołączono indeks osobowy oraz indeks przedmiotowy. Indeks osobowy szereguje alfabetycznie nazwiska autorów książek, artykułów i publikacji internetowych, malarzy, aktorów, muzyków, reżyserów. Indeks przedmiotowy umożliwia wyszukiwanie zagadnień i tematów przez hasła przedmiotowe. Numery przy nazwiskach (indeks osobowy) oraz hasłach (indeks przedmiotowy) odsyłają do poszczególnych pozycji w spisie.

Kierując się potrzebami nauczycieli realizujących zajęcia z edukacji regionalnej, w *Przewodniku* zastosowano działy tematyczne dostosowane do potrzeb metodycznych nauczycieli oraz treści nauczania zawartych w podstawie programowej. Są to następujące działy:

Częstochowa i okoliczne gminy. Opracowania i materiały monograficzne.

Częstochowa jest miejscowością o wielowiekowej historii i tradycji. Szczególne miejsce w życiu miasta zajmuje niewątpliwie Klasztor Ojców Paulinów na Jasnej Górze, który znany jest nie tylko w Polsce, ale także na świecie. Obraz Matki Boskiej Częstochowskiej przyciąga

do Sanktuarium co roku miliony pielgrzymów. Jednak Jasna Góra to także światowej sławy zabytek kultury materialnej oraz kolebka historii i pamiątek narodowych. Nauczyciel znajdzie wiele publikacji na temat miasta i jego dziejów oraz historii Klasztoru. Są to publikacje barwnie ilustrowane, odnoszące się do najważniejszych wydarzeń historycznych, kulturalnych i społecznych. Ponieważ w częstochowskich bibliotekach znajduje się dużo źródeł poświęconych historii. Z dostępnych publikacji do spisu wybrane zostały te, które nie należą do szerokich opracowań naukowych, natomiast w przystępny sposób przedstawiają tło historyczne i życie mieszkańców na przestrzeni wieków. Warto także sięgnąć po publikacje przedstawiające poszczególne dzielnice miasta, ich charakterystyczne budowle lub miejsca życia społecznego (np. szkoły, kościoły, kapliczki, parki). Ważną rolę w życiu społecznym i gospodarczym odgrywają różne organizacje i stowarzyszenia, którym poświęcono w *Przewodniku* wiele uwagi. Wśród źródeł znalazły się między innymi: Spółdzielczość Spożyców „Społem”, Izba Rzemiosła, Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół”, Związek Harcerstwa Polskiego. Częstochowa to także miasto z bogatą kulturą muzyczną oraz artystyczną (malarstwo, rzeźba, poezja), toteż nie pominięto publikacji na ten temat.

Biografie postaci.

W Częstochowie żyło wielu wybitnych ludzi, którzy swoją pracą i postawą zapisali się na kartach historii miasta. Byli to zarówno rdzenni mieszkańcy miasta, jak i osoby związane z ziemią częstochowską przez sprawowanie funkcji państwowych i prowadzenie działań społecznych, politycznych, naukowych lub innych.

Nauczyciele znajdą w opracowaniach książkowych oraz czasopismach wiele biografii sławnych Częstochowian, takich jak ojciec Augustyn Kordecki, lekarz Władysław Biegański, poetka Halina Poświatowska. Na szczególną uwagę zasługują te opracowania, w których autorzy przedstawiają ludzi często zapomnianych już przez młodsze pokolenia. Postacie te nie sprawowały wysokich urzędów, ale ich zasługi utrwaliły się w pamięci żyjących. Należy tu wspomnieć o Ferdynandzie Karo, Stanisławie Grzybku, Piotrze Pomianie i wielu innych.

Niewiele jest źródeł poświęconych osobom żyjącym współcześnie, zasłużonych dla lokalnej kultury, oświaty, działalności społeczno-politycznej. Informacje o nich można odszukać w dziennikach i gazetach regionalnych, albo *Bibliografii regionu częstochowskiego* oraz w zasobach Internetu.

Przekazane przez pokolenia.

Od najmłodszych lat dziecko styka się z przekazami ustnymi i drukowanymi, w których występują elementy czarów i magii. W szczególności dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym chętnie słuchają, a następnie czytają bajki i baśnie. W realizacji edukacji regionalnej nie może więc zabraknąć legend i podań, które przez magiczny świat osób i przedmiotów przekazują uczniom historię najbliższej okolicy, umożliwiając zapamiętanie szczególnych miejsc lub postaci.

Każdy region posiada swoje obyczaje i obrzędy; są one bardziej lub mniej znane w okolicy, regionie, kraju. Warto sięgać do zapomnianych obyczajów, które nie są uczniom znane. Wzbudzą w nich ciekawość. Uczniowie muszą mieć świadomość, że ich okolica także słynie z wielu obyczajów i obrzędów, to też nie trzeba przyswajać innych – tradycji pozaregionalnych lub nawet pozakrajowych.

Jurajskie krajobrazy.

Jura Krakowsko-Częstochowska słynie w kraju z piękna środowiska przyrodniczego oraz jurajskiego szlaku Orlich Gniazd. Nauczyciele realizujący zagadnienia związane ze środowiskiem przyrodniczym nie powinni mieć problemów, by znaleźli źródła na temat fauny i flory Jury Krakowsko-Częstochowskiej. W zasobach Internetu utworzono także wiele ciekawych portali prowadzonych przez miłośników jurajskiej przyrody.

Jurajskie okolice to także zamki i warownie. Na ich temat powstało wiele opracowań historycznych wzbogaconych zbiorami ilustracji. Przekazują one także legendy i podania związane z historią zamków.

Nauczyciele mogą zaprosić swoich uczniów na wirtualną wycieczkę po Częstochowie i Jurze Krakowsko-Częstochowskiej korzystając z darmowej aplikacji Google Earth. Umożliwia ona podróż do każdego miejsca na ziemi, tworzenie trasy wycieczki, dodawanie zdjęć i opisów budowli, zabytków, ulic, itp. Łatwy interfejs w języku polskim nie sprawi trudności w ich obsłudze ani nauczycielom, ani uczniom.

Częstochowa na ludowo.

Kultura ludowa od wieków wpisana jest w historię regionu. Jej elementy są widoczne w architekturze, obrzędach, podaniach, języku, tańcach... Nauczyciele przygotowujący zajęcia z edukacji regionalnej mają okazję przyswoić uczniom tematykę ludowości regionu, wzbudzić szacunek do wielowiekowej tradycji.

Elementami kultury ludowej ziemi częstochowskiej są m. in. język, architektura, zespoły i tańce ludowe, festiwale, zjazdy i konferencje promujące tę sferę życia w regionie i kraju. Odnotowuje się coroczną *Pielgrzymkę Rolników – Jasnogórskie Dożynki, Dni Europejskiej Kultury Ludowej, Konkurs Sztuki Ludowej*.

W zasobach internetowych znajdziemy bogaty wybór fotografii dotyczących *Zespołu Pieśni i Tańca Częstochowa*.

Materiały edukacyjne dla nauczycieli.

Nauczyciele w swojej pracy zawodowej korzystają z różnych źródeł informacji, środków dydaktycznych i poradników metodycznych pomocnych w przygotowaniu oraz realizacji zajęć edukacyjnych. W przypadku edukacji regionalnej mogą stosować różnorodne metody i pomoce dydaktyczne w organizowaniu lekcji, wycieczek, imprez kulturalnych, czy dążyć do opracowania większych projektów edukacyjnych. Różnorodność form wpływa na jakość zajęć oraz podnosi stopień zainteresowania nimi przez uczniów.

Zajęcia organizowane przez nauczycieli z zakresu edukacji regionalnej daje się też realizować w korelacji z innymi przedmiotami, przez co rozwijają ucznia wielokierunkowo.

C.DOKUMENTACJA BIBLIOGRAFICZNA ŹRÓDEŁ

C.1. Wykaz skrótów użytych w opisach, wskazujących lokalizację źródeł:

BB - Biblioteka Publiczna im. dr. Władysława Biegańskiego w Częstochowie

BP - Publiczna Biblioteka Pedagogiczna RODN „WOM” w Częstochowie

C.2. Spis źródeł

I. CZĘSTOCHOWA I OKOLICZNE GMINY. OPRACOWANIA I MATERIAŁY MONOGRAFICZNE

1. 100 lat kolei Herby-Częstochowa / Józef Andrzej Bossowski. – Częstochowa, 2003. BB
2. 800 lat Lelowa / Antoni Białowas, Marian Nowak. – Lelów : Społeczny Komitet Obchodów 800 lecia Lelowa, [b.r.]. BP, BB
3. 900-lecie Koziegłówek / Józefa Wiśniewska // In: Almanach Ziemi Koziegłowskiej. – Katowice : Śląska Agencja Prasowa, 2006. BB
4. Moje miejsce na ziemi - Biała / Ksymena Żurawska // *Częstochowski Biuletyn Oświatowy*. - 2008, nr 4, s. 40-43. BP
5. Częstochowa : dzieje miasta i klasztoru jasnogórskiego : [monografia historyczna Częstochowy]. T.1, Okres staropolski / komitet red. Ryszard Kołodziejczyk [i in.] ; red. Feliks Kiryk. - Częstochowa : Urząd Miasta, 2002. BP, BB
6. Częstochowa : dzieje miasta i klasztoru jasnogórskiego : [monografia historyczna Częstochowy]. T.2, W okresie niewoli 1793-1918 / komitet red. Ryszard Kołodziejczyk [i in.] ; red. Ryszard Kołodziejczyk.- Częstochowa : Urząd Miasta, 2005. BP, BB
7. Częstochowa : dzieje miasta i klasztoru jasnogórskiego : [monografia historyczna Częstochowy]. T.3, W czasach Polski Odrodzonej i drugiej wojny światowej 1918-1945 / komitet red. Ryszard Kołodziejczyk [i in.] ; red. Ryszard Szwed. - Częstochowa : Urząd Miasta, 2006. BP, BB
8. Częstochowa : dzieje miasta i klasztoru jasnogórskiego : [monografia historyczna Częstochowy]. T.4, Dzieje miasta i klasztoru po 1945 r. / komitet red. Ryszard Kołodziejczyk [i in.] ; red. Krystyna Kersten. - Częstochowa : Urząd Miasta, 2007. BP, BB
9. Częstochowa : przeszłość i teraźniejszość miasta w zarysie / Małgorzata Antosiewicz, Orman Okrutny. - Częstochowa : [b.w.], 2001. BP
10. Częstochowa : spacer po mieście / [tekst Małgorzata Jagiełło ; tł. Lucyna Tate, Iwona Kretek]. - Częstochowa : Urząd Miasta. Wydział Komunikacji Społecznej, [2004]. BP

11. Częstochowa dla każdego / Jacenty Dędek, Janusz Pawlikowski. - Katowice ; Częstochowa : PP Oddział Prasa Śląska, 1999. BP, BB
12. Częstochowa przez wieki / Józef Andrzej Bossowski. – Częstochowa : Centrum Fotografii Cyfrowej, 1999. BP, BB
13. Częstochowa to dobre miasto / [red. Teresa Kaczor ; oprac. tekstów Teresa Kaczor, Włodzimierz Tutaj]. - Częstochowa : Urząd Miasta. Wydział Komunikacji Społecznej, [2006]. BP, BB [FILIA]
14. Częstochowa w liczbach 1990-2000 / [oprac. Halina Byrczek ; tekst Sławomir Bednarek]. - Katowice : Urząd Statystyczny, [2002]. BP, BB
15. Częstochowskie opowieści o mieście, ludziach, wydarzeniach / Zbigniew Jakubowski. - Częstochowa : Wyższa Szkoła Pedagogiczna, 1993. BP, BB
16. Danków nad Liswartą / Tomasz M. Janowski. – Kraków ; Danków : Fundacja Centrum Edukacji Ekologicznej Wsi, 1997. BB
17. Dzieje Konopisk i okolic / Barbara Herba. – Konopiska : Częstochowskie Wydawnictwo Archidiecezjalne Regionu Polonia, 2004. BB
18. Dzieje miasta i gminy Koziegłowy / Józefa Wiśniewska. – Katowice : Śląska Agencja Prasowa, 1996. BP, BB
19. Dzieje miejscowości i parafii Zajązki (1904-2004) / Daniel Kistela. – Zajązki : Parafialny Oddział Akcji Katolickiej. BP, BB
20. Dzieje Olsztyna k/Częstochowy / Zdzisław Marian Musialik. – Częstochowa : Udziałowiec, 1997. BB
21. Dzieje Parafii św. Józefa Częstochowa - Raków / Tadeusz Malarski, Kazimierz Franusiak, Iwo Mandrysz. - Częstochowa : Częstochowskie Wydawnictwo Diecezjalne Regina Poloniae, [2007]. BB [historia dzielnicy Raków]
22. Encyklopedyczny słownik regionu częstochowskiego / Bogdan Snoch, Stanisław Podobiński ; Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie. - Częstochowa : Wydaw. Wyższej Szkoły Pedagogicznej, 2000. BP, BB
23. Gmina Janów : monografia krajoznawcza / Janusz Brandys, Stanisław Bronisz. – Częstochowa: Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze, 1989. BB
24. Huta „Częstochowa” 1896-2002 / Jan Bala, Kazimierz Franusiak, Tadeusz Malarski i in. – Częstochowa : „Jurapress”, 2002. BB
25. Jasnogórski park klasztorny : dzieje, kształt, znaczenie / Barbara Furs. - Częstochowa : Pro-Auto, 2012. BB

26. Koszęcin i okolice / Jan Myrcik. – Koszęcin : Rada i Zarząd Gminy Koszęcin, 1994. BP, BB
27. Kościelne dzieje parafii Konieczpol od czasów powstania parafii do roku 1818 / Stanisław Okamfer. – Konieczpol ; Poznań : Wydawnictwo Astar, 1993. BP, BB
28. Kościół św. Barbary : u cudownego źródła Jasnogórskiej Pani : Częstochowa / tekst i oprac. graf. Agnieszka M. Spiechowicz-Jędryś. - Kraków : Ścieżki Wiary, 2007. (Szlakami Polskich Tradycji Chrześcijańskich). BB
29. Kroniki dzielnic Częstochowy : "Dźbów" / Elżbieta Gumuła, Barbara Rusinek-Nowak. - Częstochowa : Tech-Mar, 2005. BB
30. Lubliniec i okolice : przewodnik krajoznawczy / Maciej Janik, Teresa Janik. – Lubliniec : Urząd Miasta. BB
31. Lubsza : szkice z dziejów gminy i parafii. [T.] 1 / Bernard Szczech. – Lubsza ; Zabrze : Wydawnictwo Muzeum Miejskiego, 1998. BB
32. Mała encyklopedia Częstochowy / Bogdan Snoch. - Częstochowa : Towarzystwo Przyjaciół Częstochowy, 2002. - 208 s. BP, BB
33. Mały leksykon Częstochowy / Bogdan Snoch ; Towarzystwo Przyjaciół Częstochowy. - Częstochowa : Towarzystwo Przyjaciół Częstochowy, 1995. BP, BB
34. Moje miasto Częstochowa / Barbara Tryba // *Kwartalnik Nauczycielski*. - 2001, nr 2, cz. 2, s. 148-153. BP
35. Monografia dzielnicy Wrzosowiak : praca zbiorowa / red. Henryka Sikora ; Wojewódzki Ośrodek Metodyczny w Częstochowie ; Publiczna Szkoła Podstawowa nr 53 w Częstochowie. - Częstochowa : Wojewódzki Ośrodek Metodyczny, 1998. BP, BB
36. Nad górną Prosną : monografia Praszki / red. Tadeusz Krzemiński. – Łódź : Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 1999. BB
37. Nasze miasto Koziegłowy / Barbara Sapota, Ewa Jędruch / *Częstochowski Biuletyn Oświatowy*. - 2006, nr 2, s. 10-12. BP, BB
38. Obraz Matki Boskiej Mstowskiej i jego kult / Kazimierz Łatak. – Kraków : ZAKON, 1999. BP, BB
39. Opowieść o częstochowskich tramwajach / Tomasz Haładaj. - Częstochowa ; Tarnowskie Góry : Muzeum Częstochowskie & PPHU Drukpol, 2009. BB

40. Pajęczno poprzez wieki / Jadwiga Pach, Krzysztof Pach. – Częstochowa : Wydawnictwo „Dom Książki”, 2002. BB
41. Parafia Stare Koziegłowy czyli Koziegłówki / Wacław Stępień. – Lublin : Pracownia Poligraficzna przy Prywatnym Katolickim LO im. Ks. K. Gostyńskiego, 2000. BB
42. Przeszłość Żarek : powstanie i rozwój miasta na przestrzeni sześciu wieków / Marceli Antoniewicz. – Częstochowa: [b.w.], 1982. BB
43. Przewodnik po parkach miejskich 3 Maja i Staszica w Częstochowie : praca zbiorowa / pod red. Jerzego Zygmunta. - Częstochowa : Urząd Miasta Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa, 2009. BP, BB
44. Sanktuarium Matki Bożej Mstowskiej / Łatka Kazimierz. – Ełk : Kuria Biskupia Diecezji Ełckiej, 2000. BB
45. Siedem wieków fary w Lublińcu / Jan Fikus. – Lubliniec : Wydawnictwo Edyty Stein, 1998. BP, BB
46. Spacer po Częstochowie [DVD] / scen. Marian Rawinis, Krzysztof Kasprzak ; reż. Jurek Joniec, Mirosław Sikora ; il. muz. Marcin Pospieszalski ; występują Agata Ochota-Hutyra, Piotr Machalica. KASFILM. – 1 płyta DVD, (45 min) ; dźwięk., kolor. BP, BB
47. Spacerownik po Częstochowie / teksty Tomasz Haładyj, Tadeusz Piersiak, Joanna Skiba. - [Warszawa] : AGORA SA, [2010]. (Biblioteka Gazety Wyborczej). BB [szczegółowe opisy historii kamienic i zabytków miasta]
48. Sześćdziesiąt lat w lidze polskiej minęło : Częstochowski Klub Motocyklowy "Włóknarz" 1946-2008 / Marek Soczyk. - Częstochowa : Muzeum Częstochowskie, 2009. BB
49. Szkice monograficzne Janowa i okolicy / Mirosław Zwoliński. – Częstochowa : Urząd Gminy, 1992. BP, BB
50. Wulkan 1894-2004 / Magdalena Kuźniak ; współpraca i konsultacja merytoryczna Janusz Zatoń. - Częstochowa : Odlewnia Żeliwa "Wulkan", 2004. BP
51. Z dziejów miasta Radomska (do 1939 r.) / Stanisław Sankowski. – Radomsko, 1995. BB
52. Z dziejów Parafii Lelów i Staromieście / Zygmunt Zaborski. – Częstochowa : [b.w.], 1998. BB
53. Zaproszenie do Kawodrzy Dolnej / Janusz Sikora // *Częstochowski Biuletyn Oświatowy*. - 2005, nr 3, s. 24-29. BP, BB

54. Życie codzienne w dzielnicy Raków w Częstochowie / Sylwia Domagalska ; Śląskie Wydawnictwa Naukowe Wyższej Szkoły Zarządzania i Nauk Społecznych im. ks. Emila Szramka w Tychach. - Tychy : Śląskie Wydaw. Naukowe WSiZiNS, 2007. BB

Historia. Miejsca pamięci narodowej

55. 27 Pułk Piechoty w kampanii wrześniowej [1939] pod Częstochową. T. 25 / Stanisław Szymański // In: Ziemia Częstochowska : rozprawy monograficzne. – Częstochowa : Wydawnictwo WSP. – 1998. BP, BB

56. Apteki częstochowskie do końca XIX wieku / Władysław Szczepański // Archiwum Historii Medycyny i Nauk Przyrodniczych. – 1972. T. 25, s. 219-284. BB [nadbitka]

57. Bitwa pod Częstochową 4 IX 1665. T. 28 / Maciej Krzysztof Hoffmann // In: Ziemia Częstochowska. – Częstochowa : Wydawnictwo WSP. – 2001, s. 25-74. BP, BB

58. Budynek Dowództwa VII-mej Dywizji Piechoty : do 1-go września 1939 roku w Częstochowie / [Jan Dobrowolski]. - [B.m.] : [b.w.], 2005. BP, BB

59. Bunkry z roku 1939 w Częstochowie / Józef Andrzej Bossowski. - Lwówek Śląski : BUD-STAL-TEST II, 2006. BB

60. *Częstochowa* i problemy społeczne jej mieszkańców na przełomie XX i XXI wieku / Krzysztof Czekał, Andrzej Nieszporek, Marek Piekarski, Monika Zawartka. - Katowice : Agencja Artystyczna PARA, 2002. BP, BB

61. Częstochowa na dawnej pocztówce / [red. Bogusław Szybkowski ; wstęp Jacek Mróz ; aut. Zbigniew Stanisław Biernacki]. - Opole : Wydaw. Kolekcjoner, 2000. BP, BB

62. Częstochowa przez wieki : od pradziejów do wyzwolenia 16 stycznia 1945 / Józef Andrzej Bossowski. - Częstochowa : Centrum Fotografii Cyfrowej, 1999. BP, BB

63. Częstochowy drogi ku niepodległości / red. nauk. Ryszard Szwed, Waldemar Palus. - Częstochowa : Wydaw. Wyższej Szkoły Pedagogicznej, 1998. BP, BB

64. Dzieje Diecezji Częstochowskiej w okresie II Rzeczypospolitej / Jan Związek. – Częstochowa : Częstochowskie Wydawnictwo Diecezjalne Regina Poloniae, 1990. BB

65. Dzieje ziemi i człowieka w regionie częstochowskim : przewodnik po stałej wystawie archeologicznej / Zdzisław Bolek, Włodzimierz Błaszczyk ; Muzeum Okręgowe w Częstochowie. - Częstochowa : Muzeum Okręgowe, 1976. BP, BB

66. Ekspozycje opowiadają historię Częstochowy i regionu : muzealny program edukacyjny lekcji historii / red. Andrzej Kuźma ; tekst Andrzej Kuźma, Karol Nabiałek. - Częstochowa : Muzeum Częstochowskie, [2003]. BP, BB

67. Grób Nieznanego Żołnierza w Częstochowie / Tomasz Szczygłowski // *Częstochowski Biuletyn Oświatowy*. - 2010, nr 3, s. 18-19. BP, BB
68. Herby miast województwa częstochowskiego / Marcei Antoniewicz. - Częstochowa : Częstochowskie Towarzystwo Naukowe, 1984. (Prace Monograficzne / [Muzeum Okręgowe w Częstochowie ; red. Andrzej W. Skalski]. [nr 1]). BP, BB
69. Historia częstochowskiego pieniądza zastępczego 1861-1939 z katalogiem / Aleksander Gąsiorowski. - Częstochowa : Wydaw. Politechniki Częstochowskiej, 1995. BP, BB
70. Jasna Góra na dawnej pocztówce / red. Bogusław Szybkowski. - Opole : Wydaw. MS, 2000. BP, BB
71. Józef Piłsudski w Częstochowie i regionie / Tadeusz Gałęcki. - Częstochowa : Wydaw. Regionalnego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli "WOM", 2009. BP, BB
72. Kalendarium częstochowskie czyli wybór dat z historii miasta i jego mieszkańców od roku 1220 / oprac. Janusz Pawlikowski ; [il. Jacenty Dędek]. - Częstochowa : Kropka, 2001. BP, BB
73. Kronika powstań śląskich 1919-1921 / Marian Anusiewicz, Mieczysław Wrzosek. – Warszawa : Książka i Wiedza, 1980. BP, BB
74. Miejsca pamięci w Częstochowie [strona internetowa powstała w ramach realizacji projektu *Miejsca pamięci w regionie częstochowskim i ich rola w wychowaniu patriotycznym młodzieży*] <http://www.mp-czest.yoyo.pl/>
75. Nauczanie w szkołach elementarnych Księstwa Warszawskiego i Królestwa Polskiego w latach 1807-1830 : (studia nad Okręgiem Częstochowskim) / Janusz Lipiec ; Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie. - Częstochowa : Wydaw. WSP, 1993. BP, BB
76. Pamiętnik z lat okupacji hitlerowskiej : Częstochowa 1939-1945 / Franciszek Czekajewski ; wstęp Jan Czekajewski. - Warszawa : Wydaw. Kobieta, 2006. BP
77. Poczёт rodów herbowych ziemi częstochowskiej : studium genealogiczno-heraldyczne / Mirosław Zwoliński ; Częstochowskie Towarzystwo Naukowe.- Częstochowa : Wydaw. Oddziału PTTK przy Hucie "Częstochowa", 2009. BP, BB
78. Polentumsträger : dzieje nauczycieli na ziemi częstochowskiej 1939-1945 / Zbigniew Grządzielski, Jan Pietrzykowski. - Katowice : Śląski Instytut Naukowy, 1988. BP, BB
79. Pomnik ku czci częstochowian, żołnierzy powstań śląskich / Jacek Jędryka // *Częstochowski Biuletyn Oświatowy*. - 2010, nr 3, s. 15-19. BP, BB
80. Przemysł częstochowski (1882-1914) / Franciszek Sobalski ; Muzeum Częstochowskie. - Częstochowa : Muzeum Częstochowskie, 2009. BP, BB

81. Rzemiosło w Częstochowie w okresie międzywojennym (1918-1939) / Beata Urbanowicz. – Częstochowa : Wydawnictwo WSP, 2004. BP, BB
82. Secesja na dawnych widokówkach Częstochowy : katalog 1897-1906 / [aut. tekstu Janusz Knap ; współpr. red. Aleksander Żakowicz]. - Bielsko-Biała : Art-Foto-Design Studio, 2009. BP, BB
83. Społeczeństwo Częstochowy w latach 1918-1939 / red. nauk. Ryszard Szwed, Waldemar Palus. - Częstochowa : Wydaw. Wyższej Szkoły Pedagogicznej, cop. 1997. BP, BB
84. Stare pocztówki z Radomska i okolic. – Radomsko : Muzeum Regionalne, 1995. BP, BB
85. Symboliczny grób "skrzydła pamięci" / Anna Kusak // *Częstochowski Biuletyn Oświatowy*. - 2010, nr 2, s. 16-19. BP, BB
86. Szkice z dziejów harcerstwa częstochowskiego 1911-1996 / red. Ryszard Stefaniak ; Komisja Historyczna Hufca ZHP Częstochowa. - Częstochowa : Komisja Historyczna Hufca ZHP Częstochowa, 1997. BP, BB
87. Tablica ku czci harcerzy Szarych Szeregów / Anna Gawrońska // *Częstochowski Biuletyn Oświatowy*. - 2010, nr 2, s. 19-21. BP, BB
88. Tablica upamiętniająca walkę partyzantów Ziemi Częstochowskiej poległych w czasie II wojny światowej / Przemysław Gorzałka // *Częstochowski Biuletyn Oświatowy*. - 2010, nr 2, s. 14-16. PB, BB
89. Wielka Wojna na Jurze : przebieg wydarzeń i cmentarze wojenne I wojny światowej między Krakowem a Częstochową / Krzysztof Orman, Piotr Orman. - Kraków : EGIS, 2008. BB
90. Z dziejów Żydów w Częstochowie / red. Zbigniew Jakubowski ; współpr. Stanisław Podobiński. - Częstochowa : Wydaw. WSP, 2002. BP, BB
91. Z kart historii Armii Krajowej w Częstochowie / Tadeusz Gątecki // *Częstochowski Biuletyn Oświatowy*. - 2007, nr 1, s. 35-36. BP, BB
92. Ziemia Częstochowska na dawnej pocztówce = The Częstochowa Land's Old Postcards / Zbigniew S. Biernacki. - Opole : Wydaw. MS, 2007. BP, BB
93. Życie codzienne w Częstochowie w XIX i XX wieku / red. Ryszard Szwed, Waldemar Palus. – Częstochowa : WSP, 1990. BP, BB
94. Żydzi w historii Częstochowy : ich dzieje i tożsamość kulturowa / Jerzy Mizgalski // *Częstochowski Biuletyn Oświatowy*. - 2008, nr 3, s. 24-29. BP, BB

Klasztor Jasnogórski

95. Częstochowa / [tekst Magdalena Karbowska, Eliza Waluś]. - Warszawa : Mediaprofit : Agora, 2011. (Miejsca Święte ; 18) (Biblioteka Gazety Wyborczej). BB
96. Częstochowa : dzieje miasta i klasztoru jasnogórskiego / [kom. red. Marcelli Antoniewicz, Krystyna Kersten, Feliks Kiryk, Ryszard Kołodziejczyk, Ryszard Szwed]. - Częstochowa : Urząd Miasta. - 4 t. ; T. 4, Dzieje miasta i klasztoru po 1945 roku / [red. Krystyna Kersten]. - 2007. BP, BB
97. Drukarnia Paulinów w Częstochowie latach 1730-1863 / Henryk Czerwień. - Bytom : „Help-Pol”, 1998. BB
98. Jasnogórski poczet królów i książąt polskich / Krystyna Szczekocka-Mysiek. - Warszawa : Wydawnictwo Spółdzielcze : Centralny Ośrodek Informacji Turystycznej, 1990. BP, BB
99. Golgota Jasnogórska / wiersze Ernest Bryll ; obrazy Jerzy Duda-Gracz ; [komentarze, oprac. merytoryczne i red. Jerzy Duda-Gracz ; wprowadzenie Jan Golonka]. - Częstochowa : Paulinianum Wydaw. Zakonu Paulinów, 2001. BP, BB
100. Historia Biblioteki Jasnogórskiej i jej zbiorów / Jolanta Otwinowska. - Częstochowa : [b.w.], 2002. - [44] s. BP
101. Jasna Góra - Sanktuarium Matki Bożej / Jan Pach, Włodzimierz Robak, Jerzy Tomziński. - Wyd. 2 popr. i uzup. - Częstochowa : Wydaw. Zakonu Paulinów Paulinianum ; Bydgoszcz : Wydaw. Margrafesen, 2001. BP, BB
102. Jasna Góra - światowe centrum pielgrzymkowe / [red. nauk. Antoni Jackowski] ; Uniwersytet Jagielloński. Instytut Geografii. - Kraków : Instytut Geografii Uniwersytetu Jagiellońskiego, 1996. BP, BB
103. Jasna Góra / Antoni Jackowski, Jan Pach, Jan Stanisław Rudziński. - Wrocław : Wydaw. Dolnośląskie, 2001. BP, BB
104. Jasna Góra / Małgorzata Antosiewicz, Orman Okrutny. - Częstochowa : [b.w.], 2001. BP
105. Jasna Góra na dawnej pocztówce / red. Bogusław Szybkowski. - Opole : Wydaw. MS, 2000. BP, BB
106. Jasna Góra w odradzającej się Polsce 1918-1921 / Szczepan Zachariasz Jabłoński. - Częstochowa : Wydaw. Wyższej Szkoły Języków Obcych i Ekonomii Educator, 1998. BP, BB
107. Jasnogórska opowieść / Czesław Ryszka. - Częstochowa : Wydaw. Zakonu Paulinów Paulinianum, 2003. BP, BB

108. Jasnogórski park klasztorny : dzieje, kształt, znaczenie / Barbara Furs. - Częstochowa : Pro-Auto, 2012. BB
109. Kapela wokalnoinstrumentalna na Jasnej Górze / Paweł Podejko // Studia Claramontana. - 2001, T. 19, s. 7-424. BB
110. Kaplica Matki Bożej / Jan Golonka, Jerzy Żmudziński. - Częstochowa : Wydawnictwo Paulinianum, 2002. BB
111. Mensa Mariana : malowane dzieje obrazu Matki Boskiej Jasnogórskiej / Eustachy Rakoczy. - Warszawa : KAW, 1989. BB
112. Muzeum 600-lecia Jasnej Góry / Jan Golonka, Jerzy Żmudziński. - Częstochowa : Wydawnictwo Zakonu Paulinów „Paulinianum”, 1994. BP, BB
113. „Potop szwedzki” i ojciec Kordecki w ikonografii : w 350 rocznicę bohaterskiej obrony Jasnej Góry / oprac. Józef Kuffel. - Częstochowa : Wydaw. Zakonu Paulinów Paulinianum, 2005. BP, BB
114. Polska : wycieczka po najpiękniejszych i najciekawszych zakątkach Polski. - [B. m.] : De Agostini Atlas, 2004. - 1 kas. VHS (60 min.) : kolor. [Jasna Góra]. BP
115. Skarby i klejnoty Jasnej Góry / Jan Golonka, Jerzy Żmudziński. - Częstochowa - Jasna Góra ; Wrocław : "Paulinianum" ; Wydaw. ZET, 2005. (Zbiory Sztuki Wotywnej na Jasnej Górze w Częstochowie). BB
116. Wieża Jasnej Góry i jasnogórskie dzwony i dzwonnice / Jan Golonka, Jerzy Żmudziński. - Częstochowa : Paulinianum, 1997. (Zbiory Sztuki Wotywnej na Jasnej Górze w Częstochowie). BP, BB
117. Witraże jasnogórskie wotum rzemiosła polskiego / red. Jan Golonka ; [aut. Tadeusz Adamek]. - Częstochowa : Klasztor Paulinów na Jasnej Górze, 1991. BP, BB
118. Zabytki sztuki Jasnej Góry : architektura, rzeźba, malarstwo / Zofia Rozanow, Ewa Smulikowska. - Katowice : Śląskie Centrum Dziedzictwa Kulturowego, 2009. BB

Kultura

- 118.35 lat Regionalnego Ośrodka Kultury w Częstochowie 1975-2010 : praca zbiorowa / pod red. Anny Woźniak. - Częstochowa : Regionalny Ośrodek Kultury, 2010. BB
119. 65 lat Filharmonii Częstochowskiej 1945-2010 / [red. Impresariat Filharmonii Częstochowskiej ; oprac. graf. Dariusz Madejski]. [Częstochowa] : Druk. "Aqua", [2010]. BB
120. 100 lat szkolnictwa muzycznego w Częstochowie : 1904-2004 / Wanda Malko. - Częstochowa : Ośrodek Promocji Kultury „Gaude Mater”, 2004. BB

121. Częstochowa w kulturze religijnej polskiego baroku / Andrzej J. Zakrzewski. – Częstochowa : WSP, 1998. BP, BB
122. Dawne Archiwum Miejskie Częstochowy / Franciszek Sobalski ; Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie ; [przekł. streszczenia Andrzej Wątroba]. - Częstochowa : Wydaw. im. Stanisława Podobińskiego Akademii im. Jana Długosza, 2005. BP
123. Działalność Młodzieżowego Domu Kultury w Częstochowie / Elżbieta Drabik, Maciej Lipiec // *Biuletyn Edukacyjny*. - 2005, nr 5, s. 45-50. BP, BB
124. Dziecięca Rewia „Akcent” / Iwona Kmiecik // *Częstochowski Biuletyn Oświatowy*. - 2003, nr 1, s. 109-112. BP, BB
125. Filmy polskie z krajobrazem olsztyńskim w tle / Marek Romański // *Częstochowski Biuletyn Oświatowy*. - 2008, nr 3, s. 21-23. BP, BB
126. Golgota Jasnogórska / wiersze Ernest Bryll ; obrazy Jerzy Duda-Gracz ; [komentarze, oprac. merytoryczne i red. Jerzy Duda-Gracz ; wprowadzenie Jan Golonka]. - Częstochowa : Paulinianum Wydaw. Zakonu Paulinów, 2001. BP, BB
127. Jasna Góra w tradycji i kulturze staropolskiej / Bożena Zakrzewska. - Brzezia Łąka : Wydaw. POLIGRAF, [2009]. BB
128. Jerzy Duda-Gracz : [1941-2004] / Jan Gondowicz. – Warszawa : Edipresse Polska, 2006. BB
129. Kultura muzyczna w regionie częstochowskim / Grzegorz Papalski // *Kwartalnik Nauczycielski*. - 2001, nr 1, s. 137-138. BP
130. Literatura i kultura w Częstochowie : Częstochowa w literaturze i kulturze / pod red. Elżbiety Hurnikowej, Elżbiety Wróbel, Anny Wypych-Gawrońskiej. - Częstochowa : Muzeum Częstochowskie : Towarzystwo Literackie im. Adama Mickiewicza. Oddział, 2009. BB
131. Malarstwo / Jacek Sztuka ; Politechnika Częstochowska. Ośrodek Promocji Kultury Gaude Mater w Częstochowie. - Kraków : Sekcja Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej, 2007. BP, BB
132. Od „Monitora” do Gońca Reklamowego : dzieje prasy częstochowskiej (1769-1994) / Tomasz Mielczarek. – Kielce : Wyższa Szkoła Pedagogiczna, 1996. BB
133. Ośrodek rzeźbiarski w Częstochówce pod Jasną Górą 1620-1705. T. 1 / Michał Wardzyński. - Warszawa : Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2009. BB
134. Ośrodek rzeźbiarski w Częstochówce pod Jasną Górą 1620-1705. T. 2 / Michał Wardzyński. - Warszawa : Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2009. BB

135. Publiczna Biblioteka Pedagogiczna RODN „WOM” w Częstochowie / Joanna Resakowska // *Częstochowski Biuletyn Oświatowy*. - 2003, nr 3, s. 6-10. BP, BB
136. Regionalne źródła wiedzy dla nauczycieli w częstochowskich bibliotekach / Agata Arkabus // *Częstochowski Biuletyn Oświatowy*. - 2006, nr 1, s. 19-21. BP, BB
137. Rocznik Muzeum Częstochowskiego. T.7, Vademecum zbiorów : wydanie jubileuszowe 1905-2005 / kom. red. Aleksander Jaśkiewicz [i in.]. - Częstochowa : Muzeum Częstochowskie, 2005. BB
138. Sztuka dewocyjna Częstochowy : katalog wystawy. – Częstochowa : Muzeum Okręgowe, 1991. BB
139. Wielość spojrzeń : twórczość Stanisława i Wojciecha Barylskich / Muzeum Częstochowskie ; [tekst katalogu Katarzyna Sucharkiewicz]. - Częstochowa : Muzeum Częstochowskie, 2008. BB
140. Z dziejów życia muzycznego w Częstochowie / Leon Jelonek ; przedśłowiem opatrzył Stanisław Podobiński. - Częstochowa : Wydaw. Wyższej Szkoły Pedagogicznej, 1995. BP, BB
141. Z mroku dziejów : kultura łużycka / Muzeum Częstochowskie. Rezerwat Archeologiczny ; [teksty Maciej Kosiński, Magdalena Wieczorek-Szmal]. - Częstochowa : Muzeum Częstochowskie, 2007. BB
142. Zabytki sztuki Jasnej Góry : architektura, rzeźba, malarstwo / Zofia Rozanow, Ewa Smulikowska. - Katowice : Śląskie Centrum Dziedzictwa Kulturowego, 2009. BB
143. Życie muzyczne Częstochowy w latach 1918-1939 / Wanda Malko. - Częstochowa : Ośrodek Promocji Kultury "Gaude Mater", 2008. BP, BB

Edukacja, szkolnictwo

144. II Liceum Ogólnokształcące im. Romualda Traugutta w Częstochowie w latach 1920-2000 / Janusz Kołodziejcki. - Częstochowa : Wydaw. Dom Książki, 2000. BP, BB
145. 10 lat VIII Liceum Ogólnokształcącego Samorządowego w Częstochowie 1994-2004 : monografia szkoły : praca zbiorowa / [kom. red. Kazimierz Albrycht, Agnieszka Borowik]. - Częstochowa : Jurapress, 2004. BP
146. 100-lecie Szkoły Podstawowej nr 47 [im. Marii Konopnickiej w Częstochowie] / [materiały zebrały, uporządkowały i przedstawiły Renata Anioł, Renata Brachowska]. - Częstochowa : [s.n.], 2000. BP
147. 40-lecie Zespołu Szkół im. C.K. Norwida w Częstochowie : Zasadnicza Szkoła Chemiczna, Technikum Chemiczne, Liceum Chemiczne, IX Liceum Ogólnokształcące : 1965-

- 2005 / aut. tekstu Katarzyna Bodziachowska, Jadwiga Kotas. - Częstochowa : [b. w.], 2005.
BB
148. 60 lat Technicznych Zakładów Naukowych im. Władysław Sikorskiego w Częstochowie : księga pamiątkowa. - Częstochowa : Druk : Wydaw. RODN "WOM", 2006.
BB
149. 80 lat Zespołu Szkół im. Jana Kochanowskiego w Częstochowie / [Zespół Szkół im. Jana Kochanowskiego w Częstochowie ; oprac. i red. Grażyna Nowak]. - Częstochowa : Wydaw. Dom Książki, 2002. BP
150. 80 lat Zespołu Szkół Odzieżowych im. Wł. St. Reymonta w Częstochowie / [przewodn. kom. red. Bożena Hauser]. - Częstochowa : Zespół Szkół Odzieżowych, 1999. BP
151. 80-lecie Szkoły Podstawowej nr 51 im. M. Curie-Skłodowskiej w Częstochowie / Halina Kublicka, Mariusz Miarka // *Częstochowski Biuletyn Oświatowy*. - 2005, nr 3, s. 29-32. BP, BB
152. Czterdzieści dwa lata Czterdziestej Drugiej : Szkoła Podstawowa nr 42 im. Jana Brzechwy w Częstochowie 1966-2008 : praca zbiorowa / pod red. Jerzego Góreckiego i Juliusza Sętowskiego. - Częstochowa : Pracownia Autorska Małgorzaty Sętowskiej, 2008.
BP, BB
153. Droga do Akademii WSN - WSP - AJD 1971-1974-2004 / oprac. Zbigniew Grządzielski, Ryszard Szwed, Beata Urbanowicz ; współpr. Ewa Bugiel, Elżbieta Brzęczek-Izydorzyc, Agnieszka Czajkowska ; red. Ryszard Szwed ; Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie. - Częstochowa : AJD, 2006. BB
154. Działalność Szkolnego Związku Sportowego w Częstochowie w latach 1953-2003 : praca zbiorowa / red. Eligiusz Małolepszy, Juliusz Sętowski. - Częstochowa : Muzeum Częstochowskie, 2006. BB
155. II Liceum Ogólnokształcące im. Romualda Traugutta w Częstochowie : 90 lat tradycji / [oprac. Jadwiga Wrzaszczyk]. - Częstochowa : Drukarnia Częstochowskie Zakłady Graficzne SA, 2010. BB
156. IV Liceum Ogólnokształcące im. Henryka Sienkiewicza w Częstochowie 1862-2007 : szkoła, nauczyciele, wychowankowie : praca zbiorowa / red. Juliusz Sętowski. - Częstochowa : Muzeum Częstochowskie, 2007. BB
157. „Kamionki” czyli Szkoła Podstawowa w Olbrachcicach na tle najbliższej okolicy / Jacek Rusinek // *Częstochowski Biuletyn Oświatowy*. - 2005, nr 3, s. 16-20. BP, BB
158. Kronika 55-lecia : od Wydziału Metalurgicznego do Wydziału Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej [1950-2005] : praca zbiorowa / red. Elżbieta Łabuda, Jerzy Siwka ; Politechnika Częstochowska. Wydział Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki

Stosowanej. - Częstochowa : Wydaw. Wydziału Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej Politechniki Częstochowskiej, 2005. (Metalurgia ; 47). BP

159. Krótkie dzieje "Medyka" / Anna Janeczek-Czarnota // *Częstochowski Biuletyn Oświatowy*. - 2004, nr 2, s. 101-102. BP, BB

160. Ku pamięci potomnym : przeszłość i teraźniejszość Zespołu Szkół Mechaniczno-Elektrycznych im. Kazimierza Pułaskiego w Częstochowie 1926-2006 / red. nauk. Zbigniew Grządziński, Kazimierz Marczyk. - [Wyd.2]. - Częstochowa : [b. w.], 2006. BP, BB

161. Nauczanie w szkołach elementarnych Księstwa Warszawskiego i Królestwa Polskiego w latach 1807-1830 : (studia nad Okręgiem Częstochowskim) / Janusz Lipiec ; Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie. - Częstochowa : Wydaw. WSP, 1993. BP, BB

162. Od Szkoły Rzemieślniczo-Przemysłowej Okręgowego Towarzystwa Rzemieślniczego do Zespołu Szkół Mechaniczno-Elektrycznych im. Kazimierza Pułaskiego w Częstochowie : zarys dziejów / [kom. red. Jan Szewczyk]. - Częstochowa : Wydaw. i Agencja Autorska OFFMAX, 1996. BP, BB

163. Politechnika Częstochowska 1949-1999 / Aleksander Gąsiorski. - Częstochowa : Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej, 1999. BP, BB

164. Politechnika Częstochowska 1999-2009 : minęło 60 lat / Aleksander Gąsiorski. - Częstochowa : Stowarzyszenie Wychowanków Politechniki Częstochowskiej, 2009. BB

165. Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Częstochowie / Jerzy Zdański // *Częstochowski Biuletyn Oświatowy*. - 2003, nr 3, s. 3-5 BP, BB

166. Rys monograficzny Publicznej Szkoły Podstawowej nr 7 im. K. Makuszyńskiego w Częstochowie wydany z okazji 40-lecia powstania szkoły. - Częstochowa : [s.n.], 1997. BP

167. Spojrzenie w przeszłość (70-lecie Liceum Ogólnokształcącego w Lublińcu) / Jan Pluta // *Częstochowski Biuletyn Oświatowy*. - 1993, nr 1, s. 30-31. BP, BB

168. Szacowna jubilatka. 80-lecie Zespołu Szkół im. Jan Kochanowskiego w Częstochowie / Teodor Jagodziński // *Częstochowski Biuletyn Oświatowy*. - 2002, nr 2, s. 109-110. BP, BB

169. Tu, gdzie uczymy się od 20 lat : praca zbiorowa / red. Renata Sowada ; Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 53 w Częstochowie. - Częstochowa : Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 53, 2008. BP, BB

170. VI Liceum Ogólnokształcące im. Jarosława Dąbrowskiego w Częstochowie : monografia 1948-2008 / [zespół red. Elżbieta Straszak, Aneta Szczepańska]. - [Częstochowa] : [s.n.], 2008. BP

171. VII Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Częstochowie / [oprac. Alina Popczyk]. - Częstochowa : Wydaw. Junior Book, 2002. BP, BB
172. VII Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Częstochowie.- Częstochowa : [b.w.], [2009]. BP, BB
173. Z dziejów szkolnictwa w Częstochowie i w regionie częstochowskim w latach 1918-1990 / Bogdan Snoch. - Częstochowa : Wydaw. Wyższej Szkoły Pedagogicznej, 1998. BP, BB
174. Zespół Szkół im. Bolesława Prusa w Częstochowie wczoraj i dziś / Anna Włodek // *Częstochowski Biuletyn Oświatowy*. - 2007, nr 2, s. 82-83. BP, BB
175. Zespół Szkół Plastycznych im. Jacka Malczewskiego w Częstochowie. - [B.m.] : [b.w.], [2003]. BP

Literatura

176. Halina Poświatowska / Izolda Kiec. – Poznań : Dom Wydawniczy Rebis, 1997. BP, BB
177. Historia literatury ziemi częstochowskiej : zarys / Józef Mikołajtis. - Wyd. 3. - Częstochowa : Towarzystwo Literackie im. Adama Mickiewicza. Oddział Częstochowski, 1985. (Prace Naukowe / Towarzystwo Literackie im. Adama Mickiewicza. Oddział Częstochowski ; T. 38/ Rocz. 18). BP, BB
178. Historia literatury ziemi częstochowskiej : zarys / Józef Mikołajtis. - Wyd. 2. - Częstochowa : Towarzystwo Literackie im. Adama Mickiewicza. Oddział Częstochowski, 1982. (Prace Naukowe / Towarzystwo Literackie im. Adama Mickiewicza. Oddział Częstochowski ; T. 36). BP, BB
179. Historia literatury ziemi częstochowskiej : zarys / Józef Mikołajtis. - Częstochowa : Towarzystwo Literackie im. Adama Mickiewicza. Oddział Częstochowski, 1982. (Prace Naukowe / Towarzystwo Literackie im. Adama Mickiewicza. Oddział Częstochowski ; T. 35/2). BP, BB
180. Literatura i kultura w Częstochowie : Częstochowa w literaturze i kulturze / pod red. Elżbiety Hurnikowej, Elżbiety Wróbel, Anny Wypych-Gawrońskiej. - Częstochowa : Muzeum Częstochowskie : Towarzystwo Literackie im. Adama Mickiewicza. Oddział, 2009. BB
181. Poezja mieszka w zaułkach : utwory o Częstochowie / [red. Wiesława Owczarek] ; Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej. Klub Literacki "Fraszka". - Częstochowa : CWA Regina Poloniae, 2008. BB
182. Region częstochowski w literaturze pięknej / Tadeusz Gierymski. - Częstochowa : Wydaw. Regionalnego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli "WOM", 2003. BP, BB

183. Słownik biobibliograficzny twórców literatury związanych z ziemią częstochowską : (wraz z okolicą) / Władysław Edward Piekarski, Zbigniew Stańczyk. - Częstochowa : Wydaw. WIKSTAN, 2006. BP, BB

184. Strażnicy i najeźdźcy : zjawiska we współczesnej poezji regionu częstochowskiego / Arkadiusz Frania. - Częstochowa : Wydaw. "emedia", 2005. BB

Architektura. Zabytki

185. 70 lat Wodociągów i Kanalizacji w Częstochowie / [red. Andrzej Sośniak] ; Wodociągi Częstochowskie. - Częstochowa : Wodociągi Częstochowskie, [1998]. BP

186. Archikatedra Świętej Rodziny w Częstochowie / Wojciech Skrodzki ; zdjęcia Margita Kotas. - Częstochowa : Tygodnik Katolicki Niedziela, 1996. BP, BB

187. Architektura sakralna diecezji częstochowskiej w latach 1945-1996 : rozprawa doktorska / Bogdan Rogowicz. – Lublin : KUL, 1997. BB

188. Budownictwo młynarskie na terenie Ojcowskiego Parku Narodowego. Wybrane problemy architektury / Jarosław Żóćciak // In: Zróżnicowanie i przemiany środowiska przyrodniczo-kulturowego Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej : kultura. T. 2 / red. Józef Partyka. – Ojców : Ojcowski Park Narodowy, 2004, s. 139-145. BP, BB

189. Budownictwo uzdrowiskowe na terenie Ojcowskiego Parku Narodowego. Wybrane problemy architektury / Jarosław Żóćciak // In: Zróżnicowanie i przemiany środowiska przyrodniczo-kulturowego Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej : kultura. T. 2 / red. Józef Partyka. – Ojców : Ojcowski Park Narodowy, 2004, s. 145-154. BP, BB

190. Budynek Dowództwa VII-mej Dywizji Piechoty : do 1-go września 1939 roku w Częstochowie / [Jan Dobrowolski]. - [B.m.] : [b.w.], 2005. BP, BB

191. Częstochowa : urbanistyka i architektura : 112 ilustracji czarno-białych i 10 kolorowych / Juliusz Braun. - Wyd. 3. - Warszawa : ARKADY, 1979. BP

192. Częstochowa na dawnej pocztówce / [red. Bogusław Szybkowski ; wstęp Jacek Mróz ; aut. Zbigniew Stanisław Biernacki]. - Opole : Wydaw. Kolekcjoner, 2000. BP, BB

193. Dawna architektura Częstochowy i regionu w ikonografii XVII-XX wieku / Jadwiga Borowska-Antoniewicz. – Częstochowa : Biuro Badań i Dokumentacji Zabytków, 1988. BP, BB

194. Dzieje Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Częstochowie / Henryk Kurzawa. – Częstochowa : Parafia Ewangelicko-Augsburska, 2001. BB

195. Ikonografia zabytków Częstochowy i okolicy : katalog wystawy / Aleksander Jaśkiewicz. - Częstochowa : Muzeum Okręgowe, 1991. BB

196. Kapliczki i krzyże przydrożne Częstochowy i okolic / Aleksander Jaśkiewicz. - Częstochowa : Muzeum Częstochowskie, 2003. BP, BB
197. Kościoły drewniane okolic Częstochowy / Aleksander Jaśkiewicz. - Częstochowa : Muzeum Częstochowskie, 2004. BP, BB
198. Krajobraz jurajski – walory, zniszczenia, perspektywy / Wojciech Kosiński // In: Zróznicowanie i przemiany środowiska przyrodniczo-kulturowego Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej : kultura. T. 2 / red. Józef Partyka. – Ojców : Ojcowski Park Narodowy, 2004, s. 47-74. BP, BB
199. Na jurajskim szlaku : ilustrowany przewodnik po Jurze / Dariusz Kmiotek. - Wyd. 2 popr. - Dąbrowa Górnicza : DIKAPPA, [2003]. BP, BB [zamki i pałace ; budownictwo – zabytki]
200. Ratusz częstochowski : siedziba Muzeum Okręgowego / Aleksander Jaśkiewicz ; Muzeum Okręgowe w Częstochowie. - Częstochowa : Muzeum Okręgowe, 1992. BP, BB
201. Spacerownik po Częstochowie / teksty Tomasz Haładyj, Tadeusz Piersiak, Joanna Skiba. - [Warszawa] : AGORA SA, [2010]. (Biblioteka Gazety Wyborczej). BB [szczegółowe opisy historii kamienic i zabytków miasta]

Stowarzyszenia i organizacje

202. 100 lat Spółdzielczości Spożyców w Częstochowie 1899-1999 / Jerzy Mucha. – Częstochowa : „Społem” Powszechna Spółdzielnia Spożyców „Jedność”, 1999. BB
203. 450 [czteryście pięćdziesiąt] lat Cechu Rzemiosł Skórzanych w Częstochowie (1541-1991) / Franciszek Sobalski. - Częstochowa : Cech Rzemiosł Skórzanych, [1992]. BP
204. 90 lat Polskiego Czerwonego Krzyża w Częstochowie : 1919-2009 / Halina Piskorska ; [przedm. Norbert Kępiński]. - Częstochowa : Zarząd Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża, [2011]. BB
205. Bank Handlowy w Warszawie S.A. Oddział w Częstochowie 1897-1997 / Aleksander Gąsior. – Częstochowa : Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej, 1997. BB
206. Częstochowska Chorągiew ZHP : zarys dziejów 1975-1992 / Ryszard Stefaniak, Janusz Szlenk. – Częstochowa : Komisja Historyczna Hufca ZHP Częstochowa, 2002. BB
207. Częstochowska Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości : jubileusz 25-lecia / [oprac. Stanisława Drosik, Teresa Kołodziejczyk]. - Częstochowa : Częstochowska Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości, [2003]. BP

208. Działalność Szkolnego Związku Sportowego w Częstochowie w latach 1953-2003 : praca zbiorowa / red. Eligiusz Małolepszy, Juliusz Sętowski. - Częstochowa : Muzeum Częstochowskie, 2006. BB
209. Dzieje Ochotniczej Straży Pożarnej w Częstochowie w latach 1871 - 2011 / Adam Norbert Jaruga. - Częstochowa : Zarząd Ochotniczej Straży Pożarnej, 2011. BB
210. Historia poczty i filatelistyki na terenie ziemi częstochowskiej / Polski Związek Filatelistów. Zarząd Częstochowskiego Okręgu. - Częstochowa : PZF, 2010. BB
211. Ilustrowana historia harcerstwa częstochowskiego : 100 lat harcerstwa ziemi częstochowskiej / [tekst i red. Halina Pałka ; współpr. Maria Teresa Chudzik] ; Komisja Historyczna Hufca ZHP Częstochowa. - Częstochowa : Drukarnia Usługowa "GRYF", 2011. BB
212. Katolickie Stowarzyszenia Społeczne w Diecezji Częstochowskiej (1925-1939) / Jan Związek. - Częstochowa : [Częstochowskie Towarzystwo Naukowe], 1994. BB
213. Liga Ochrony Przyrody w regionie częstochowskim 1928-1998 / Anna Maletz. - Częstochowa : Zarząd Okręgu Ligi Ochrony Przyrody, 1998. BP, BB
214. Materiały do historii i tradycji Harcerstwa Częstochowskiego / [red. tomu Ryszard Stefaniak]. - Częstochowa : Wydaw. Dom Książki : Komisja Historyczna Hufca ZHP, [2000]. BP, BB
215. Rzemiosło w Częstochowie w okresie międzywojennym (1918-1939) / Beata Urbanowicz. - Częstochowa : Wydaw. Wyższej Szkoły Pedagogicznej, 2004. BP, BB
216. Spółdzielczość mleczarska na Ziemi Częstochowskiej / oprac. Felicjan Kotowicz, Henryk Wydmuch ; Wojewódzka Spółdzielnia Mleczarska. - Częstochowa : Wojewódzka Spółdzielnia Mleczarska, 1980. BP, BB
217. Towarzystwo Gimnastyczne "Sokół" na ziemi częstochowskiej w latach 1906-1993 / Eligiusz Małolepszy, Wacław Baczyński, Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie. - Częstochowa : Wydaw. Wyższej Szkoły Pedagogicznej, 1994. BP, BB
218. Towarzystwo Gimnastyczne "Sokół" w Częstochowie w latach 1906-2006 : praca zbiorowa / pod red. Teresy Drozdek-Małolepszej. - Częstochowa : Muzeum Częstochowskie, 2009. BB
219. Towarzystwo Lekarskie Częstochowskie w latach 1945-1984 / kom. red. Lesław Rudziński, Marek Sternalski, Wanda Terlecka. - Częstochowa : Towarzystwo Lekarskie Częstochowskie : Urząd Wojewódzki : Wydział Zdrowia i Opieki Społecznej, 1985. BP, BB
220. Zakład Energetyczny Częstochowa S.A. : stulecie energetyki częstochowskiej. - Częstochowa : Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej, 1996. BB

221. ZHP w Częstochowie i Kłobucku / Zygmunt Łęski. – Częstochowa : Wydział Kultury i Sztuki Urzędu Miasta : Wydział Kultury i Spraw Społecznych Urzędu Wojewódzkiego, 1993. BB

II. BIOGRAFIE POSTACI

222. Artyści Częstochowy XIX i pierwszej połowy XX wieku : [wystawa] / Aleksander Jaśkiewicz ; Muzeum Okręgowe w Częstochowie. - [Częstochowa] : Muzeum Okręgowe, [1990]. BP, BB

223. Bolesław Włóczyk : podziemny żołnierz wolności / Damian Jerzy Tomczyk // *Częstochowski Biuletyn Oświatowy*. - 2008, nr 4, s. 45-48. BP, BB

224. Chirurgia i chirurdzy Częstochowy / Mieczysław Wyględowski. - Wrocław : VOLUMED, 1997. BP, BB

225. Cmentarz Ewangelicko-Augsburski w Częstochowie : przewodnik biograficzny / Juliusz Sętowski ; Towarzystwo Przyjaciół Częstochowy. - Częstochowa : Muzeum Częstochowskie, 2006. BP, BB

226. Cmentarz Kule w Częstochowie : przewodnik biograficzny / Juliusz Sętowski ; Częstochowskie Towarzystwo Naukowe. - Częstochowa : Wydaw. im. Stanisława Podobińskiego Akademii im. Jana Długosza, 2005. BP, BB

227. Cmentarz Rakowski w Częstochowie 1910-2010 : przewodnik biograficzny / pod red. Juliusza Sętowskiego i Romana Sitkowskiego. - Częstochowa : Muzeum Częstochowskie, 2010. BB

228. Dr Władysław Biegański - Częstochowianin Stulecia - patron współczesnych lekarzy / pod red. Beaty Zawadowicz ; przy współpr. Anny Wyszynskiej. - Częstochowa : Kuria Metropolitalna : Tygodnik Katolicki "Niedziela" : Towarzystwo Lekarskie Częstochowskie, 2009. (Biblioteka "Niedzieli" ; t. 244). BB

229. Drukarnia Szyszkowskich w Częstochowie w latach 1827-1847. T. 31 / Henryk Czerwień, Magdalena Kapuśniak // In: Ziemia Częstochowska / red. Marceli Antoniewicz. – Częstochowa : Częstochowskie Towarzystwo Naukowe & Wydawnictwo Akademii im. Jana Długosza, 2004, s. 13-36. BP, BB

230. Ferdynand Karo (1845-1927). Farmaceuta, wielki zapomniany badacz flory Polski i Syberii / Janusz Hereźniak // In: Zróźnicowanie i przemiany środowiska przyrodniczo-kulturowego Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej : kultura. T. 2 / red. Józef Partyka. – Ojców : Ojcowski Park Narodowy, 2004, s. 115-132. BP, BB

231. Filozofia a praktyka. Świat Władysława Biegańskiego / Andrzej Tarnopolski. – Częstochowa : Wydawnictwo WSP, 2000. BP, BB
232. Halina Poświatowska / Izolda Kiec. – Poznań : Dom Wydawniczy Rebis, 1997. BP, BB
233. Józef Krasuski : wybitny naukowiec - leśnik i publicysta / Damian Jerzy Tomczyk // *Częstochowski Biuletyn Oświatowy*. - 2009, nr 1, s. 28-29 BP
234. Ks. Stanisław Grzybek – organizator tajnego nauczania dla dzieci i młodzieży z Krzepic i okolicy / Paweł Kostrzewski // *Częstochowski Biuletyn Oświatowy*. - 2012, nr 3, s. 75-77. BP, BB
235. Kto jest kim w Częstochowskim : 1998 / [red. Marian Piotr Rawinis]. - Częstochowa : Info-Mar, 1998. BP, BB
236. Leszek Wieluński : artysta pedagog / [aut. Jerzy Piwowarski] ; Biblioteka Główna Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. - Częstochowa : Wydaw. Akademii im. Jana Długosza, 2007. BP
237. Piotr Pomian : szef Głównej Komendy Szarych Szeregów / Danuta Kaczyńska, Gotfryd Pyko. – Warszawa : Młodzieżowa Agencja Wydawnicza, 1984. BP, BB
238. Poezja współczesna : indywidualiści i samotnicy. Cz. 1 / scen. Paweł Czapczyk, Aleksandra Kuc, Jacek Kubiak. – Warszawa : Telewizja Polska S.A. : Ministerstwo Edukacji Narodowej, 1997. – 2 kas. VHS (2 x 120 min.) : kolor. [Halina Poświatowska]. BP
239. Policyjna historia : policyjne życiorysy / Marian Kotarski. - Częstochowa : Wojewódzki Ośrodek Metodyczny, 1998. BP, BB
240. Postacie z historii ziemi lelowskiej / red. Marian Nowak, Mirosław Skrzypczyk. – Łelów : Lelowskie Towarzystwo Historyczno-Kulturalne im. Walentego Zwierkowskiego, 2005. BP, BB
241. „Potop szwedzki” i ojciec Kordecki w ikonografii : w 350 rocznicę bohaterskiej obrony Jasnej Góry / oprac. Józef Kuffel. – Częstochowa : Wydaw. Zakonu Paulinów Paulinianum, 2005. BB
242. Przeor Kordecki 1603-1673 / Czesław Ryszka. – Częstochowa : Paulinianum Wydawnictwo Zakonu Paulinów, 2003. BP, BB
243. Ryszard Kaczorowski Honorowy Obywatel miasta Częstochowy / Ryszard Stefaniak. - Częstochowa : [Literackie Towarzystwo Wzajemnej Adoracji LI-TWA z siedzibą w Częstochowie], 2011. BB

244. Słownik biobibliograficzny twórców literatury związanych z Ziemią Częstochowską : (wraz z okolicą) / Władysław Edward Piekarski, Zbigniew Stańczyk. - Częstochowa : Wydaw. WIKSTAN, 2006. BP, BB
245. Słownik encyklopedyczny regionu częstochowskiego. Cz. 2 / Bogdan Snoch, Stanisław Podobiński. – Częstochowa : Wydawnictwo WSP, 2001. BP, BB
246. Stomatologia i stomatolodzy Częstochowy / Mieczysław Wyględowski. - Częstochowa : Okręgowa Izba Lekarska, cop. 2008. BB
247. Towarzystwo Gimnastyczne "Sokół" w Częstochowie w latach 1906-2006 : praca zbiorowa / pod red. Teresy Drozdek-Mafolepszey. - Częstochowa : Muzeum Częstochowskie, 2009. BB [biogramy osób zasłużonych dla rozwoju Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” w Częstochowie]
248. Wielość spojrzeń : twórczość Stanisława i Wojciecha Barylskich / Muzeum Częstochowskie ; [tekst katalogu Katarzyna Sucharkiewicz]. - Częstochowa : Muzeum Częstochowskie, 2008. BB
249. Wojciech Łukaszewski : życie i twórczość / Marcin Łukaszewski. – Częstochowa : Wydawnictwo WSP, 1997. BB

III. PRZEKAZANE PRZEZ POKOLENIA

Legendy

250. Baśnie i legendy ziemi częstochowskiej, czyli Diabelskie zakusy / Krystyna Musiał-Nicpoń. - Częstochowa : Wydaw. WOM, 1999. BP, BB
251. Jura Krakowsko-Częstochowska : z legendą wśród Orlich Gniazd / Monika Kowalczyk, Artur Kowalczyk. - Kraków : Wydaw. Bezdroża, 2005. BP, BB
252. Legendy i baśnie znad Warty / Bogdan Snoch ; il. Jerzy Krakowiak. - Warszawa : Agencja Omnipress, 1987. BP, BB
253. Legendy i podania ziemi częstochowskiej / Mirosław Zwoliński. – Częstochowa : Oddział PTTK, 1994. BP, BB
254. Legendy i podania ziemi częstochowskiej. Cz. 1 / Mirosław Zwoliński. - Częstochowa : Oddział PTTK przy Hucie Częstochowa, 2006. BB
255. Nowe baśnie, legendy, opowieści z dziejów Częstochowy i okolicy / Zbigniew Janikowski. - Częstochowa : Stowarzyszenie Przyjaciół Gaude Mater, 2009. BP, BB

256. Podania i legendy szlaku jurajskiego : od Wielunia po Ogrodzieniec i Pilice / Julian Zinkow. – Częstochowa : Centralny Ośrodek Informacji Turystycznej, [b.r]. BP, BB

257. Wystawienie legendy o „Skale Miłości” w formie przedstawienia dla klas „0” : ramowy projekt scenariusza / Marzena Radecka // In: Jak nas odnaleźć na mapie świata ? : zeszyt edukacji regionalnej / red. Elżbieta Jatulewicz. – Częstochowa : RODN „WOM”, 2004, s. 48-49 [szkoła podstawowa; legenda ludowa związana z Mstowem]. BP, BB

Tradycje i obyczaje

258. Dziedzictwo kulturowe Częstochowskiego : wierzenia, zwyczaje i obrzędy rodzinne / Barbara Pabian ; Polskie Towarzystwo Ludoznawcze. - Wrocław : PLT, 2005. (Dziedzictwo Kulturowe ; t. 2). BB

259. Obrzędy i pieśni weselne w powiecie częstochowskim ; Melodie i pieśni weselne z okolic Częstochowy (Jaworzno, Parzymiechy) zebrane przez Koło Krajoznawcze przy gimn. im. Henryka Sienkiewicza w Częstochowie ; Zamki drewniane w okolicach Częstochowy ; Bibliografia Częstochowy / Zdzisław Wróbel, Maria Józefowicz. - Częstochowa : [b.w.]. BP

260. U nasz w Częstochowie..., czyli Kapela Piosenki Wszelakiej zaprasza na małą przechadzkę po miejscach znanych i lubianych w naszym mieście / Zdzisław Sierpiński. - Częstochowa : Muzeum Częstochowskie, 2006. [il., nuty]. BB

IV. JURAJSKIE KRAJOBRAZY

Geografia. Przyroda. Pomniki przyrody

261. Aleja Brzozowa : przewodnik po przyrodniczej ścieżce dydaktycznej dla średniozaawansowanych i zaawansowanych / [tekst Blanka Adamska, Ewa Rydzek] ; Urząd Miasta Częstochowy. Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa. - Częstochowa : Urząd Miasta. Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa, 2007. BP, BB

262. Atlas ptaków lęgowych Częstochowy 2003-2007 = The atlas of breeding birds in Częstochowa 2003-2007 / [Stanisław Czyż]. - Częstochowa : Stanisław Czyż, 2008. BP, BB

263. Atrakcje i produkty turystyczne regionu częstochowskiego / [red. Elżbieta Trzeciak ; zdjęcia Arkadiusz Belica i in.]. - Częstochowa : Częstochowska Organizacja Turystyczna, [2009]. BB

264. Częstochowa / [tekst Magdalena Karbowska, Eliza Waluś]. - Warszawa : Mediaprofit : Agora, 2011. (Miejsca Święte ; 18) (Biblioteka Gazety Wyborczej). BB

265. Częstochowa i okolice / [tekst i zdjęcia Joanna Baj]. - Lublin : Wydawnictwo Maki, 2009. BP, BB
266. Jurajskie Parki Krajobrazowe w obrębie województwa częstochowskiego : zbiór podstawowych informacji / Centralny Ośrodek Informacji Turystycznej. Oddział w Częstochowie. - Częstochowa : Centralny Ośrodek Informacji Turystycznej, [2004]. BP, BB
267. „Kamionki” czyli szkoła Podstawowa w Olbrachcicach na tle najbliższej okolicy / Jacek Rusinek // *Częstochowski Biuletyn Oświatowy*. - 2005, nr 3, s. 16-20 [geografia; wycieczka szkolna po okolicy]. BP, BB
268. Parki, rezerваты i pomniki przyrody województwa częstochowskiego / Leon Kowalewski. - Częstochowa : Wydaw. Wyższej Szkoły Pedagogicznej, 1988. BP, BB
269. Przydrożna kronika ziemi częstochowskiej : przewodnik rowerowy. T. 1 / Andrzej Siwiński. - Częstochowa : Częstochowska Organizacja Turystyczna, 2009. BB
270. Przyroda parków pałacowych, dworskich i miejskich na obszarze województwa częstochowskiego / Leon Kowalewski. - Częstochowa : Wydaw. Wyższej Szkoły Pedagogicznej, 1990. - 143 s. BP, BB
271. Przyroda województwa częstochowskiego / Jan Bogdan Krysiak, Józef Markiewicz, Stefan Skrzypczyk ; Zarząd Wojewódzki Ligi Ochrony Przyrody w Częstochowie. - Częstochowa : Zarząd Wojewódzki. Liga Ochrony Przyrody, 1993. BP, BB
272. Przyrodnicze skarby Częstochowy / Jerzy Zygmunt, Cezary Gębicki, Krzysztof Pierzgałski, Stanisław Cabała. - Częstochowa : Urząd Miasta. Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa, 2011. BP, BB
273. Rezerваты przyrody ziemi częstochowskiej : studium przyrodniczo-historyczne / Janusz Hereźniak. - Częstochowa : Liga Ochrony Przyrody - Zarząd Okręgu, 2002. BP, BB
274. Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich. T. 1 / red. Filip Sulimierski, Bronisław Chlebowski, Władysław Walewski. - Tarnów : ZETO S.A., 2003. - 1 dysk optyczny CD-ROM [Częstochowa - geografia]. BP
275. Zespół Jurajskich Parków Krajobrazowych / Janusz Hereźniak, Andrzej W. Skalski. - Częstochowa : Centralny Ośrodek Informacji Turystycznej, [1999]. BP, BB
276. Zespół Jurajskich Parków Krajobrazowych Ojcowski Park Narodowy : przewodnik przyrodniczo-krajoznawczy. Cz. 1, Park Krajobrazowy Stawki ; Park Krajobrazowy Orlich Gniazd / Julian Zinkow. - Warszawa : "Kraj", 1990. BB
277. Zespół Jurajskich Parków Krajobrazowych Ojcowski Park Narodowy : przewodnik przyrodniczo-krajoznawczy. Cz. 2, Ojcowski Park Narodowy ; Dłubniański Park Krajobrazowy ; Park Krajobrazowy "Dolinki Krakowskie" ; Tenczyński Park Krajobrazowy ;

Rudniański Park Krajobrazowy ; Bielańsko-Tyniecki Park Krajobrazowy / Julian Zinkow. - Warszawa : "Kraj", 1990. BB

278. Ziemia częstochowska : materiały do poznania środowiska przyrodniczego województwa częstochowskiego / Andrzej W. Skalski, Towarzystwo Naukowe Częstochowskie. - Częstochowa : Częstochowskie Towarzystwo Naukowe, 1992. BP

279. Zróżnicowanie i przemiany środowiska przyrodniczo-kulturowego Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej : przyroda. T. 1 / red. Józef Partyka. – Ojców : Ojcowski Park Narodowy, 2004. BP, BB

Jura Krakowsko-Częstochowska

280. 100 lat turystyki i krajoznawstwa w Częstochowie 1908-2008 : praca zbiorowa / pod red. Mariana Głowackiego. - Częstochowa : Muzeum Częstochowskie, [2009]. BB

281. Budownictwo młynarskie na terenie Ojcowskiego Parku Narodowego. Wybrane problemy architektury / Jarosław Żóćciak // In: Zróżnicowanie i przemiany środowiska przyrodniczo-kulturowego Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej : kultura. T. 2 / red. Józef Partyka. – Ojców : Ojcowski Park Narodowy, 2004. BP, BB

282. Jura Krakowsko-Częstochowska / Cyprian Skała, Miłosz Kądracki. – Bielsko-Biała : Pascal, 2005. BP

283. Jura Krakowsko-Częstochowska : przewodnik / tekst, rys. Marcin Żerański ; red, aktualiz. Tomasz Darmochwał. - Białystok : Agencja TD - Wydaw. Turystyczne, 2000. BP, BB

284. Jura Krakowsko-Częstochowska : z legendą wśród Orlich Gniazd / Monika Kowalczyk, Artur Kowalczyk. - Kraków : Wydaw. Bezdroża, 2005. BP, BB

285. Na jurajskim szlaku : ilustrowany przewodnik po Jurze / Dariusz Kmiotek. - Wyd. 2 popr. - Dąbrowa Górnicza : DIKAPPA, [2003]. BP

286. Szlak wodny Warty : Częstochowa - Mstów / [tekst Jerzy Zygmunt]. - Częstochowa : Częstochowska Organizacja Turystyczna, [2005?]. BB

287. Walory turystyczne okolic Złotego Potoku / Marian Głowacki // In: Zróżnicowanie i przemiany środowiska przyrodniczo-kulturowego Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej : kultura. T. 2 / red. Józef Partyka. – Ojców : Ojcowski Park Narodowy, 2004, s. 287-294. BB

288. Wyżyna Krakowsko-Częstochowska / Tomasz Stobiecki, Wojciech Śliwiński. - Warszawa ; Wrocław : Polskie Przedsięb. Wydawnictw Kartograficznych im. E. Romera, 2002. (Najlepsze Wycieczki na Rowerze Górskim ; 3). BP, BB

289. Wyżyna Krakowsko-Częstochowska : przewodnik / Stanisław Bronisz, Krzysztof J. Pucek, Andrzej Stróżecki. - Wyd. 2. - Wrocław : Wydaw. Kartograficzne EKO-GRAF, cop. 2000. BP

290. Zamki i strażnice jurajskie : przewodnik / [tekst i zdjęcia Jacek Borkowski ; oprac. graf. Krzysztof Borkowski ; tekst angielski Małgorzata Borkowska]. - [B.m.] : JB-STUDIO, cop. 2003. BP

Ochrona środowiska

291. Działania prowadzone w zakresie edukacji ekologicznej w Szkole Podstawowej w Strzebinie (gmina Koszęcin) / Ewa Krus // *Częstochowski Biuletyn Oświatowy*. - 2008, nr 2, s. 27-30. BP, BB

292. Ekologiczne miejsca w Częstochowie / Janina Strzyżewska // *Częstochowski Biuletyn Oświatowy*. - 2007, nr 4, s. 25-29. BP

293. Kwaśne deszcze na terenie Częstochowy / Adam Makówka // *Kwartalnik Nauczycielski*. - 2001, nr 2, cz. 2, s. 94-98. BP

294. Liga Ochrony Przyrody w regionie częstochowskim 1928-1998 / Anna Maletz. - Częstochowa : Zarząd Okręgu Ligi Ochrony Przyrody, 1998. BP

V. CZĘSTOCHOWA NA LUDOWO

Język. Gwara

295. Charakterystyka gwary okolic Częstochowy na podstawie przezwisk ludowych / Violetta Jaros // In: *W kręgu literatury, języka i kultury*. – Częstochowa : Wydawnictwo WSP, 2001. BB

296. Nazwy ulic Częstochowy / Aneta Majkowska, Grzegorz Majkowski. // In: *Ziemia Częstochowska*. T. 34. – Częstochowa : Wydawnictwo Akademii im. Jana Długosza, 2008, s. 201-213. BP, BB

297. O strukturze grup nominalnych z zaimkiem *taki* w języku mówionym częstochowian. / Aneta Majkowska // In: *Ziemia Częstochowska*. T. 30. – Częstochowa : Wydawnictwo WSP, 2003, s. 140-154. BP, BB

298. Polszczyzna mówiona mieszkańców Częstochowy / Aneta Majkowska ; Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie. - Częstochowa : Wydaw. Wyższej Szkoły Pedagogicznej, 2000. BP, BB

299. Słowniczek częstochowski : słownictwo mieszkańców ziemi częstochowskiej / [oprac. uczniowie i nauczyciele SP nr 33 ; red. Iwona Będkowska, Małgorzata Zawada] .- Częstochowa : Szkoła Podstawowa nr 33, 2008. BB

300. Wybór tekstów polszczyzny mówionej mieszkańców Częstochowy / Aneta Majkowska, Grzegorz Majkowski ; Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie. - Częstochowa : Wydaw. Akademii im. Jana Długosza, 2004. BB

Kultura ludowa

301. Częstochowski strój ludowy / Regina Rok ; [oprac. graf. Marek Zakrzewski]. - Częstochowa : Muzeum Częstochowskie, 1998. BP, BB

302. Kapliczki i krzyże przydrożne Częstochowy i okolic / Aleksander Jaśkiewicz. - Częstochowa : Muzeum Częstochowskie, 2003. BP, BB

303. Kościoły drewniane okolic Częstochowy / Aleksander Jaśkiewicz. - Częstochowa : Muzeum Częstochowskie, 2004. BP, BB

304. Kultura ludowa regionu częstochowskiego : przewodnik po stałej wystawie etnograficznej / Regina Rok. - Częstochowa : Muzeum Częstochowskie, [2003]. BP, BB

305. Kultura ludowa regionu częstochowskiego : przewodnik po wystawie / Muzeum w Częstochowie ; [tekst Piotr Owczarski]. - Częstochowa : Muzeum w Częstochowie, 1972. BP, BB

306. Kultura ludowa regionu częstochowskiego / Anna Kunczyńska-Iracka ; [red. nauk. tomu Janusz Maciej Michałowski]. - Wrocław : Zakł. Nar. im. Ossolińskich, 1978. (Studia z Historii Sztuki ; T. 28). BP

307. Zwyczaje i obyczaje ludu częstochowskiego / Zdzisław Wróbel // In: Ziemia Częstochowska. T. 1. – Częstochowa : Wydaw. Towarzystwa Popierania Kultury Regionalnej, 1934, s. 119-171. BP, BB

VI. MATERIAŁY EDUKACYJNE DLA NAUCZYCIELI

Konspekty lekcji

308. Bogatko Jacek. Krzepice w statystyce [scenariusz lekcji matematyki i edukacji regionalnej]. W: *Kwartalnik Nauczycielski* [online]. 2002, nr 3. [dostęp 15 maja 2016]. Dostępny w Internecie: <http://www.womczest.edu.pl/new/wp-content/uploads/2015/07/2002-12.pdf>

309. „Co obce poznajmy, lecz swoje kochajmy” / Katarzyna Nowak // *Kwartalnik Nauczycielski*. - 2001, nr 3, s. 76-77. [zajęcia z wykorzystaniem legend o Częstochowie, Olsztynie, Złotym Potoku, Błesznie, Sokolich Górach; szkoła podstawowa]. BP
310. „Cudze chwalicie, swego nie znacie...” – elementy miejscowego folkloru i tradycji ludowych w pracy wychowawczo-edukacyjnej przedszkola w Mykanowie / Anna Kucharska, Magdalena Wronkowska // *Kwartalnik Nauczycielski*. - 2001, nr 3, s. 11-14. BP
311. Częstochowa w matematyce / Jolanta Madej // *Kwartalnik Nauczycielski*. - 2002, nr 1, s. 108-109. BP
312. Edukacja regionalna – dziedzictwo kulturowe w regionie. Konspekt zajęć edukacyjnych z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych przygotowanych przez uczniów klasy II gimnazjum / Mariola Szymurska-Kałmuk // *Biuletyn Edukacyjny*. - 2005, nr 8, s. 43-44. [Jasna Góra]. BP
313. Konspekt lekcji bibliotecznej w klasie III LO Moja mała ojczyzna – Częstochowa, wyszukiwanie informacji na określony temat / Jolanta Otwinowska // *Biuletyn Edukacyjny*. - 2002, nr 3, s. 40-43. BP
314. Kyzioł Urszula. Scenariusz ścieżki edukacyjnej w klasie V [Temat: Charakteryzujemy krajobraz naszej okolicy – zajęcia w terenie; wieś Mykanów]. W: *Kwartalnik Nauczycielski* [online]. 2003, nr 2. [dostęp 17 maja 2016]. Dostępny w Internecie: <http://www.womczest.edu.pl/new/wp-content/uploads/2015/07/2003-06.pdf>
315. Moje miasto Częstochowa / Barbara Tryba // *Kwartalnik Nauczycielski*. - 2001, nr 2, s. 148-153. BP
316. Obrona twierdzy jasnogórskiej przed Szwedami w 1655 : scenariusz zajęć dydaktycznych z historii / Aneta Salachna // *Biuletyn Edukacyjny*. - 2005, nr 8, s. 4-11 [liceum]. BP
317. Orszulak Dorota. Konspekt lekcji języka polskiego dla klasy I gimnazjum „Młodzież w naszym mieście” [kształtowanie poczucia związku młodzieży z miastem]. W: *Kwartalnik Nauczycielski* [online]. 2003, nr 4. [dostęp 17 maja 2016]. Dostępny w Internecie: <http://www.womczest.edu.pl/new/wp-content/uploads/2015/07/2003-12.pdf>
318. Podania i legendy naszego regionu” - realizacja ścieżek edukacyjnych: "Edukacja regionalna" i „Wychowanie patriotyczne” / Misiak Alicja. W: *Kwartalnik Nauczycielski* [online]. 2003, nr 4. [dostęp 17 maja 2016]. Dostępny w Internecie: <http://www.womczest.edu.pl/new/wp-content/uploads/2015/07/2003-12.pdf>

319. Poszukiwacz prawd, poszukiwacz tajemnic – życie i twórczość kłobuckiego „poety przeklętego” [Władysław Sebyła] : scenariusz zajęć ze ścieżki edukacyjnej dla klasy III liceum opracowany z uwzględnieniem założeń programu „Edukacja regionalna – dziedzictwo kulturowe w regionie kłobuckim” (wdrażanej w Zespole Szkół nr 1 w Kłobucku) / Małgorzata Śliwa, Beata Brońska // W: Jak nas odnaleźć na mapie świata : zeszyt edukacji regionalnej / red. Elżbieta Jatulewicz. – Częstochowa : RODN „WOM”, 2004, s. 117-122. BP, BB
320. Rzepicka Anna. Jak kształcić patriotyzm w czasie wycieczki na Jasną Górę? [scenariusz zajęć dla klas IV-VI]. W: *Kwartalnik Nauczycielski* [online]. 2003, nr 2. [dostęp 17 maja 2017]. Dostępny w Internecie: <http://www.womczest.edu.pl/new/wp-content/uploads/2015/07/2003-06.pdf>
321. Scenariusz lekcji w terenie w klasie IV / Grażyna Musiał // *Kwartalnik Nauczycielski*. - 2002, nr 2, s. 18-23. [Historia Alei NMP, zabytki, przyroda w mieście]. BP
322. Scenariusz zajęć dla uczniów klas IV-VI *Korona dla Jasnogórskiej Królowej* / Anita Imiołek // *Biuletyn Edukacyjny*. - 2002, nr 5, s. 30-32. BP
323. Scenariusz zajęć dydaktycznych : Wizerunki Jasnogórskiej Pani / Rita Jasnos, Grażyna Kończak // *Biuletyn Edukacyjny*. - 2002, nr 6, s. 101-103 [Gimn.]. BP
324. Scenariusz zajęć edukacyjnych z historii w kl. V [Jubileusz 350-lecia obrony Jasnej Góry] / Robert Kokott // *Biuletyn Edukacyjny*. - 2005, nr 8, s. 12-13. BP
325. Scenariusz zajęć edukacyjnych z języka polskiego w kl. V [Jubileusz 350-lecia obrony Jasnej Góry] / Barbara Strzelbicka // *Biuletyn Edukacyjny*. - 2005, nr 8, s. 13-14. BP
326. Scenariusz zajęć edukacyjnych z plastyki w kl. V [Jubileusz 350-lecia obrony Jasnej Góry] / Magdalena Olejnik // *Biuletyn Edukacyjny*. - 2005, nr 8, s. 15. BP
327. Scenariusz zajęć ze ścieżki edukacyjnej – Edukacja regionalna – dziedzictwo kulturowe w regionie realizowanych w świetlicy szkolnej [ręczne wyplatanie koszyków z wikliny; gimnazjum] / Grażyna Makles // *Częstochowski Biuletyn Oświatowy*. - 2012, nr 1, s. 31-34. BP, BB
328. Scenariusz ścieżki edukacyjnej w klasie V : charakteryzujemy krajobraz naszej okolicy [Mykanów]. W: *Kwartalnik Nauczycielski* [online]. 2003, nr 2. [dostęp 17 maja 2016]. Dostępny w Internecie: <http://www.womczest.edu.pl/new/wp-content/uploads/2015/07/2003-06.pdf>
329. Swoje chwalimy i znamy – nasza miejscowość dawniej dziś : scenariusz lekcji / Jolanta Ociepka // In: Jak nas odnaleźć na mapie świata ? : zeszyt edukacji regionalnej / red.

Elżbieta Jatulewicz. – Częstochowa : RODN „WOM”, 2004, s. 46-47 [Opatów; szkoła podstawowa]. BP, BB

330. Z biegiem Warty – scenariusz zajęć / Dorota Mela // *Biuletyn Edukacyjny*. - 2002, nr 6, s. 98-101 [wyszukiwanie informacji; geografia; szkoła podstawowa]. BP

331. Zajęcia z edukacji regionalnej w świetlicy szkolnej w gimnazjum – domowy sposób kiszenia kapusty / Grażyna Makles // *Częstochowski Biuletyn Oświatowy*. - 2012, nr 3, s. 33-35. BP, BB

Konkursy

332. Konkurs międzyszkolny TPD „Ożywiamy historię – obrona Jasnej Góry” / Aneta Kownacka, Barbara Kaniuka // *Biuletyn Edukacyjny*. - 2005, nr 8, s. 17-21 [szkoła podstawowa]. BP

333. Krzypkowska Jolanta. Konkurs przyrodniczy Poznajemy najbliższą okolicę: Wyżyna Krakowsko-Częstochowska. W: *Kwartalnik Nauczycielski* [online]. 2003, nr 2. [dostęp 17 maja 2016]. Dostępny w Internecie: <http://www.womczest.edu.pl/new/wp-content/uploads/2015/07/2003-06.pdf>

334. Pakuła Tadeusz. Czy znasz przeszłość Żarek? Scenariusz konkursu zorganizowanego z okazji 620-lecia miasta. W: *Kwartalnik Nauczycielski* [online]. 2003, nr 4. [dostęp 17 maja 2016]. Dostępny w Internecie: <http://www.womczest.edu.pl/new/wp-content/uploads/2015/07/2003-12.pdf>

Scenariusze imprez i uroczystości

335. Edukacja regionalna dzieci w procesie kształcenia zintegrowanego [propozycje zajęć w klasach I-III szkoła podstawowa] / Irena Jarzyńska // *Edukacja Elementarna w Teorii i Praktyce*. - 2010, nr 15-16, s. 79-91. BP

336. „Istniejemy przez miłość” – o Halinie Poświatowskiej : scenariusz wieczoru poetyckiego / Maria Magdalena Miniszewska // *Biuletyn Edukacyjny*. - 2002, nr 6, s. 67-70 [liceum]. BP

337. Przedstawienie : Obrona Jasnej Góry w roku 1655 wg H. Sienkiewicza // *Biuletyn Edukacyjny*. - 2005, nr 8, s. 34-38 [szkoła podstawowa]. BP

338. Scenariusz montażu słowno-muzycznego „Moje miasto w moich oczach” / Monika Ziółkowska // *Edukacja Elementarna w Teorii i Praktyce*. - 2008, nr 10, s. 61-64. BP

339. Scenariusz słowno-muzyczny poświęcony Halinie Poświatowskiej : Kiedy Izolda umierała / Jachimczak Barbara Wanda // Biblioteka w Szkole. - 2005 nr 3 s. 25-26. BP, BB

340. Wystawienie legendy o „Skale Miłości” w formie przedstawienia dla klas „0” : ramowy projekt scenariusza / Marzena Radecka // In: Jak nas odnaleźć na mapie świata ? : zeszyt edukacji regionalnej / red. Elżbieta Jatulewicz. – Częstochowa : RODN „WOM”, 2004, s. 48-49 [szkoła podstawowa; legenda ludowa związana z Mstowem]. BP, BB

Programy edukacji regionalnej

341. Ekspozyty opowiadają historię Częstochowy i regionu : muzealny program edukacyjny lekcji historii / red. Andrzej Kuźma ; tekst Andrzej Kuźma, Karol Nabiałek. - Częstochowa : Muzeum Częstochowskie, [2003]. BP, BB

342. Las Aniołowski : przewodnik po przyrodniczej ścieżce edukacyjnej / [tekst Blanka Adamska, Ewa Rydzek ; zdjęcia Kamila Binkiewicz i in.]. - Częstochowa : Urząd Miasta Częstochowy : Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa, 2009. BB

343. „Moja mała ojczyzna Nierada” – integracja środowiska lokalnego / Renata Smędzik, Bożena Tomala // *Kwartalnik Nauczycielski*. - 2001, nr 1, s. 134-136. BP

344. Poznajemy swój rejon / Anna Magdalena Glinka // *Życie Szkoły*. - 2012, nr 7, s. 4-7. [program koła turystyczno-regionalnego dla szkoły podstawowej]. BP, BB

345. Program ścieżki edukacyjnej – edukacja regionalna „Moje miejsce w świecie. Częstochowa na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej” / Grażyna Dziuba, Urszula Michalak // *Biuletyn Edukacyjny*. - 2002, nr 6, s. 19-23 [liceum]. BP

346. Program zajęć pozalekcyjnych „Koła młodych ekologów” / Agata Niemiec // *Częstochowski Biuletyn Oświatowy*. - 2009, nr 3, s. 9-15. BP, BB

347. Ścieżka dydaktyczna „Moja mała ojczyzna” / Olga Jędrzyak-Urbańska, Agnieszka Kuźniak // *Częstochowski Biuletyn Oświatowy*. - 2006, nr 1, s. 10-19 [szkoła podstawowa, gimnazjum]. BP, BB

348. Ścieżka dydaktyczna przyrodniczo-kulturowa „Brzeziny Kolonia” / Dorota Biczak-Lipiec, Monika Lipartowska, Agnieszka Suska // *Częstochowski Biuletyn Oświatowy*. - 2006, nr 1, s. 23-29 [szkoła podstawowa, gimnazjum]. BP, BB

349. Ścieżka dydaktyczna w rezerwacie „Parkowe” w Zespole Jurajskich Parków Krajobrazowych: przewodnik / Anna Maletz. – Częstochowa : LOP, 1993. BB

350. Świetlica szkolna ważnym miejscem realizacji ścieżki edukacyjnej – Edukacja regionalna – dziedzictwo kulturowe w regionie (semestr II) / Grażyna Makles // *Częstochowski Biuletyn Oświatowy*. - 2008, nr 1, s. 40-44. [gimnazjum]. BP, BB

Projekty edukacyjne. Wycieczki

351. Bednarska Agnieszka, Łuczak Małgorzata, Tyrek Nina, Wieczorek Marzena. Częstochowa – moje miasto – projekt edukacyjny. [online]. [dostęp: 16 maja 2016]. Dostępny w Internecie: <http://www.womczest.edu.pl/new/wp-content/uploads/2015/06/Marzena-Wieczorek-Agnieszka-Bednarska-Nina-Tyrek-Ma%C5%82gorzata-%C5%81uczak-Cz%C4%99stochowa-moje-miasto-projekt-edukacyjny-Szko%C5%82a-Podstawowa-nr-49-im.-J.pdf>

352. Laboratorium przyrodnicze tuż za oknem, czyli o nauczaniu w terenie [zajęcia terenowe w Częstochowie] / Bożena Dobosik // *Biuletyn Edukacyjny*. - 2011, nr 21, s. 55-60. BP, BB

353. Moje miasto Częstochowa / Barbara Tryba // *Kwartalnik Nauczycielski*. - 2001, nr 2, s. 148-153. BP

354. Moje miejsce na ziemi. Cykl zajęć z edukacji regionalnej przygotowujących uczniów do pracy metodą projektów / Tadeusz Pakuła, Katarzyna Samek // *Częstochowski Biuletyn Oświatowy*. - 2004, nr 2, s. 30-32 [szkoła podstawowa]. BP

355. Scenariusz wycieczki dydaktycznej: Wizyta w Blachowni – mieście rekreacji i wypoczynku / Anna Jagusiak // *Biuletyn Edukacyjny*. - 2002, nr 4, s. 102-106. BP

356. Spacer po Alei Najświętszej Marii panny w Częstochowie [wycieczka dla uczniów szkoły podstawowej] / Anna Roskosz // *Biuletyn Edukacyjny*. - 2002, nr 5, s. 24-28. BP

357. Tomala Barbara. Metoda projektu w realizacji ścieżki edukacyjnej Edukacja regionalna – dziedzictwo kulturowe w regionie. W: *Kwartalnik Nauczycielski* [online]. 2002, nr 3. [dostęp 17 maja 2016]. Dostępny w Internecie: <http://www.womczest.edu.pl/new/wp-content/uploads/2015/07/2002-12.pdf>

358. Wcześniak Barbara. Zaproszenie na ziemię częstochowską [Zespół Jurajskich Parków Krajobrazowych – Rezerваты Parkowe i Ostrężnik]. W: *Kwartalnik Nauczycielski* [online]. 2003, nr 2. [dostęp 17 grudnia 2012]. Dostępny w Internecie: <http://www.womczest.edu.pl/new/wp-content/uploads/2015/07/2003-06.pdf>

359. Wycieczka po Częstochowie śladami Haliny Poświatowskiej / Małgorzata Ciupis, Małgorzata Łyzińska // *Kwartalnik Nauczycielski*. - 2001, nr 3, s. 163-164. BP

Materiały dydaktyczne różne

360. Aleja Brzozowa : przewodnik po przyrodniczej ścieżce dydaktycznej dla średniozaawansowanych i zaawansowanych / [tekst Blanka Adamska, Ewa Rydzek] ; Urząd Miasta Częstochowy. Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa. - Częstochowa : Urząd Miasta. Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa, 2007. - 48 s. BP, BB
361. "Dolina Liswarty i Białej Okszy" : z doświadczeń i wspomnień międzyszkolnych rajdów ekologicznych / Urszula Mazurek-Deska // *Częstochowski Biuletyn Oświatowy*. - 2007, nr 4, s. 30-38 BP, BB
362. Działania prowadzone w zakresie edukacji ekologicznej w Szkole Podstawowej w Strzebiniu (gmina Koszęcin) / Ewa Krus // *Częstochowski Biuletyn Oświatowy*. - 2008, nr 2, s. 27-30. BP, BB
363. Empiryczny wymiar edukacji przyrodniczej na przykładzie Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej / Adam Hibszer // In: Zróżnicowanie i przemiany środowiska przyrodniczo-kulturowego Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej : kultura. T. 2 / red. Józef Partyka. – Ojców : Ojcowski Park Narodowy, 2004, s. 351-356. BP, BB
364. Kształcenie nauczycieli geografii i przyrody w zakresie realizacji ścieżek edukacyjnych na zajęciach w Ojcowskim Parku Narodowym / Mariola Tracz // In: Zróżnicowanie i przemiany środowiska przyrodniczo-kulturowego Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej : kultura. T. 2 / red. Józef Partyka. – Ojców : Ojcowski Park Narodowy, 2004, s. 357-370. BP, BB
365. Skwara Ewa. Ekologia w naszym gimnazjum : praca czy pasja? [online]. [dostęp: 16 maja 2016]. Dostępny w Internecie: <http://www.womczest.edu.pl/new/wp-content/uploads/2015/07/ewa-skwara-ekologia-w-naszym-gimnazjum-gimnazjum-nr-18-z-oddziaami-integracyjnymi-im-kazimierza-wielkiego-w-czstochowie.pdf>
366. Treści regionalne na lekcjach języka polskiego w gimnazjum / Krystyna Siejka, Anna Wieczorek // *Częstochowski Biuletyn Oświatowy*. - 2002, nr 1, s. 21-23. [sylwetki pisarzy związanych z regionem]. BP, BB
367. Wyżyna Krakowsko-Częstochowska / Tomasz Stobiecki, Wojciech Śliwiński. - Warszawa ; Wrocław : Polskie Przedsiębiorstwo Wydawnictw Kartograficznych im. E. Romera, 2002. (Najlepsze Wycieczki na Rowerze Górskim ; 3). BP, BB
368. Zadania dydaktyczne i wychowawcze realizowane podczas wycieczki na trasie Zielona Góra – Góry Towarne – Olsztyn [przykłady zadań do realizacji podczas wycieczki]. Cybulska Urszula, Pawlikowska Grażyna, Pyrkowska Elżbieta.. W: *Kwartalnik Nauczycielski* [online]. 2003, nr 4. [dostęp 17 maja 2016]. Dostępny w Internecie: <http://www.womczest.edu.pl/new/wp-content/uploads/2015/07/2003-12.pdf>

INDEKS OSOBOWY DO PRZEWODNIKA

W indeksie ujęto autorów książek oraz artykułów, malarzy, aktorów, muzyków, reżyserów. Użyte skróty odnoszą się do numeru strony w przewodniku, a następnie numeru pozycji pod którą się znajduje. Zostały uwzględnione nazwiska autorów publikacji i artykułów, redaktorów oraz scenografów, reżyserów, malarzy oraz aktorów.

Adamek Tadeusz – 177
Adamska Blanka – 261, 342, 360
Albrycht Kazimierz – 145
Anioł Renata – 146
Antoniewicz Jadwiga, zob. Borowska-Antoniewicz Jadwiga
Antoniewicz Marcei – 42, 68, 96, 229
Antosiewicz Małgorzata – 9, 104
Anusiewicz Marian – 73
Arkabus Agata – 136
Baczyński Wacław – 217
Baj Joanna – 265
Bala Jan – 24
Bednarek Agnieszka - 351
Bednarek Sławomir – 14
Belica Arkadiusz – 263
Będkowska Iwona – 299
Białowąs Antoni – 2
Biczak-Lipiec Dorota – 348
Biernacki Zbigniew Stanisław – 61, 92, 192
Binkiewicz Kamila – 342
Błaszczak Włodzimierz – 65
Bodziakowska Katarzyna – 147
Bogatko Jacek – 308
Bolek Zdzisław – 65
Borkowska Małgorzata – 290
Borkowski Jacek – 290
Borkowski Krzysztof – 290
Borowik Agnieszka – 145
Borowska-Antoniewicz Jadwiga – 193
Bossowski Józef Andrzej – 1, 3, 12, 59, 62
Brachowska Renata – 146
Brandys Janusz – 23
Braun Juliusz – 191
Bronisz Stanisław – 23, 289
Brońska Beata – 319
Bryll Ernest – 99, 126
Brzęczek-Izydorczyk Elżbieta – 153
Bugiel Ewa - 153
Byrczek Halina – 14
Cabała Stanisław – 272

Chlebowski Bronisław – 274
Chudzik Maria Teresa – 211
Ciupis Małgorzata – 359
Cybulska Urszula – 368
Czajkowska Agnieszka – 153
Czapczyk Paweł – 238
Czarnota Anna, zob. Janeczek-Czarnota Anna
Czekaj Krzysztof – 69
Czekajewski Jan – 76
Czekajewski Franciszek – 76
Czerwień Henryk – 97, 229
Czyż Stanisław – 262
Darmochwał Tomasz – 283
Deska Urszula, zob. Mazurek-Deska Urszula
Dędek Jacenty – 11, 72
Dobosik Bożena – 352
Dobrowolski Jan – 58, 190
Domagalska Sylwia – 54
Drabik Elżbieta – 123
Drosik Stanisław – 207
Drozdek-Małolepsza Teresa – 218, 247
Duda-Gracz Jerzy – 99, 126
Dziuba Grażyna – 345
Fikus Jan – 45
Frania Arkadiusz – 184
Franusiak Kazimierz – 21, 24
Furs Barbara – 25, 108
Gałęcki Tadeusz – 71, 91
Gawrońska Anna – zob. Wypych-Gawrońska Anna
Gąsiorowski Aleksander – 69, 163, 164, 205
Gębicki Cezary – 272
Gierzyński Tadeusz – 182
Glinka Anna Magdalena – 344
Głowacki Marian – 280, 287
Golonka Jan – 99, 110, 112, 115, 116, 117, 126
Gondowicz Jan – 128
Gorzałka Przemysław – 88
Górecki Jerzy – 152
Gracz Jerzy, zob. Duda-Gracz Jerzy
Grzędzielski Zbigniew – 78, 153, 160
Gumuła Elżbieta – 29
Haładyj Tomasz – 39, 47, 201
Hauser Bożena – 150
Herba Barbara – 17
Hereźniak Janusz – 230, 273, 275
Hibszer Adam – 363
Hoffman Maciej Krzysztof – 57

Hurnik Elżbieta – 130, 180
Hutyra Agata, zob. Ochota-Hutyra Agata
Imiołek Anita – 322
Iracka Anna, zob. Kunczyńska-Iracka Anna
Izydorczyk Elżbieta, zob. Brzęczek-Izydorczyk Elżbieta
Jabłoński Szczepan Zachariasz – 106
Jachimczak Barbara Wanda - 339
Jackowski Antoni – 102, 103
Jagiełło Małgorzata – 10
Jagodziński Teodor – 168
Jagusiak Anna – 355
Jakubowski Zbigniew – 15, 90
Janeczek-Czarnota Anna – 159
Janik Maciej – 30
Janik Teresa – 30
Janikowski Zbysław – 16, 255
Janos Rita – 323
Janowski Tomasz M. –
Jaros Violetta – 295
Jarzyńska Irena – 335
Jaśkiewicz Aleksander – 137, 195, 196, 197, 200, 222, 302, 303
Jatulewicz Elżbieta – 257, 329, 340
Jelonek Leon – 140
Jędruch Ewa – 37
Jędryka Jacek – 79
Jędrys Agnieszka M., zob. Spiechowicz-Jędrys Agnieszka M.
Jędrysiak-Urbańska Olga – 347
Joniec Jurek – 46
Józefowicz Maria – 259
Jurga Adam Norbert – 209
Kaczor Teresa – 13
Kaczyńska Danuta – 237
Kałmuk Mariola, zob. Szymurska-Kałmuk Mariola
Kaniuka Barbara – 332
Kapuśniak Magdalena – 229
Karbowska Magdalena – 95, 264
Kasprzak Krzysztof – 46
Kądracki Miłosz – 282
Kersten Krystyna – 8, 96
Kępiński Norbert – 204
Kiec Izolda – 176, 232
Kiryk Feliks – 5, 96
Kistela Daniel – 19
Kmieciak Iwona – 124
Kmiotek Dariusz – 199, 285
Knap Janusz – 82
Kokott Robert – 324

Kołac Grażyna – 323
Kołodziejczyk Janusz – 144
Kołodziejczyk Ryszard – 5, 6, 7, 8, 96
Kołodziejczyk Teresa – 207
Kosiński Maciej – 141
Kosiński Wojciech – 198
Kostrzewski Paweł – 234
Kotarski Marian – 239
Kotas Jadwiga – 147
Kotas Margita – 186
Kotowicz Felicjan – 216
Kowalczyk Artur – 251, 284
Kowalczyk Monika – 251, 284
Kowalewski Leon – 268, 270
Kownacka Aneta – 332
Krakowiak Jerzy –
Kretek Iwona – 10
Krus Ewa – 291, 362
Krysiak Jan Bogdan – 271
Krzemiński Tadeusz - 36
Krzypkowska Jolanta – 333
Kubiak Jacek – 238
Kublicka Halina – 151
Kuc Aleksandra – 238
Kucharska Anna – 310
Kuffel Józef – 113, 241
Kunczyńska-Iracka Anna – 306
Kurzawa Henryk – 194
Kusak Anna – 85
Kuźma Andrzej – 66, 341
Kuźniak Agnieszka – 347
Kuźniak Magdalena – 50
Kyziół Urszula – 314, 328
Lipartowska Monika – 348
Lipiec Janusz – 75, 123, 161
Lipiec Maciej – 123
Łabuda Elżbieta – 158
Łatak Kazimierz – 38
Łatka Kazimierz - 44
Łęski Zygmunt – 221
Łuczak Małgorzata - 351
Łukaszewski Marcin – 249
Łyzińska Małgorzata – 359
Machalica Piotr – 46
Madej Jolanta – 311
Madejski Dariusz – 119
Majkowska Aneta – 296, 297, 298, 300

Majkowski Grzegorz – 296, 300
Makles Grażyna – 327, 331, 350
Makówka Adam – 293
Malarski Tadeusz – 21, 24
Maletz Anna – 213, 294, 349
Malko Wanda – 120, 143
Małolepsza Teresa, zob. Drozdek-Małolepsza Teresa
Małolepszy Eligiusz – 154, 208, 217
Małysek Krystyna, zob. Szczekocka-Małysek Krystyna
Mandrysz Iwo – 21
Marczyk Kazimierz – 160
Markiewicz Józef – 271
Mazurek-Deska Urszula – 361
Mela Dorota – 330
Miarka Mariusz – 151
Michalak Urszula – 345
Michałowski Janusz Maciej – 306
Mielczarek Tomasz – 132
Mikołajtis Józef – 177, 178, 179
Miniszewska Maria Magdalena – 336
Misiak Alicja - 318
Mizgalski Jerzy – 94
Mróz Jacek – 61, 192
Mucha Jerzy – 202
Musialik Zdzisław Marian – 20
Musiał Grażyna – 321
Musiał-Nicpoń Krystyna – 250
Myrcik Jan – 26
Nabiałek Karol – 66, 341
Nicpoń Krystyna, zob. Musiał-Nicpoń Krystyna
Niemiec Agata – 346
Nieszporek Andrzej – 60
Nowak Barbara, zob. Rusinek-Nowak Barbara
Nowak Grażyna – 149
Nowak Katarzyna – 309
Nowak Marian – 2, 240
Ochota-Hutyra Agata – 46
Ociepka Jolanta – 329
Okamfer Stanisław – 27
Okrutny Orman – 9, 104
Olejnik Magdalena – 326
Orman Krzysztof – 89
Orman Piotr – 89
Orszulak Dorota – 317
Otwinowska Jolanta – 100, 313
Owczarek Wiesława – 181
Owczarski Piotr – 305

Pabian Barbara – 258
Pach Jadwiga – 40
Pach Jan – 101
Pach Krzysztof – 40, 103
Pakuła Tadeusz – 334, 354
Palus Waldemar – 63, 83, 93
Pałka Halina – 211
Papalski Grzegorz – 129
Partyka Józef – 188, 189, 198, 230, 279, 281, 287, 363, 364
Pawlikowska Grażyna - 368
Pawlikowski Janusz – 11, 72
Piekarski Marek – 60
Piekarski Władysław Edward – 183, 244
Piersisk Tadeusz – 47, 201
Pierzgalski Krzysztof –
Pietrzykowski Jan – 78
Piskorska Halina – 204
Piwowarski Jerzy – 236
Pluta Jan – 167
Podejko Paweł – 109
Podobiński Stanisław – 22, 90, 245
Popczyk Alina – 171
Pospieszalski Marcin – 46
Pucek Krzysztof J. – 289
Pyko Gotfryd – 237
Pyrkowska Elżbieta – 368
Radecka Marzena – 257, 340
Rakoczy Eustachy – 111
Rawinis Marian Piotr – 46, 235
Resakowska Joanna – 135
Robak Włodzimierz – 101
Rogowicz Bogdan – 187
Rok Regina – 301, 304
Romański Marek – 125
Roskosz Anna – 356
Rozanow Zofia – 118, 142
Rudziński Jan Stanisław – 103
Rudziński Lesław – 219
Rusinek Jacek – 154, 267
Rusinek-Nowak Barbara – 29
Rydzek Ewa – 261, 342, 360
Ryszka Czesław – 107, 242
Rzepicka Anna – 320
Salachna Aneta – 316
Samek Katarzyna – 354
Sankowski Stanisław – 51
Sapota Barbara – 37

Sętowski Juliusz – 152, 154, 156, 208, 225, 226, 227
Siejka Krystyna – 366
Sierpiński Zdzisław – 260
Sikora Henryka – 35
Sikora Janusz – 53
Sikora Mirosław – 46
Sitkowski Roman – 227
Siwek Jerzy – 158
Siwiński Andrzej – 269
Skalski Andrzej W. – 68, 275, 278
Skąta Cyprian – 282
Skiba Joanna – 47, 201
Skrodzki Wojciech – 186
Skrzypczyk Mirosław – 240, 271
Skrzypczyk Stefan –
Skwara Ewa - 365
Smędzik Renata – 343
Smulikowska Ewa – 118, 142
Snoch Bogdan – 22, 32, 33, 173, 245, 252
Sobalski Franciszek – 80, 122, 203
Soczyk Marek – 48
Sośniak Andrzej – 185
Sowada Renata – 169
Spiechowicz-Jędryś Agnieszka M. – 28
Stańczyk Zbigniew – 183
Stefaniak Ryszard – 86, 206, 214, 243
Sternalski Marek – 219
Stępień Wacław – 41
Stobiecki Tomasz – 288, 367
Straszak Elżbieta – 170
Stróżecki Andrzej – 289
Strzelbicka Barbara – 325
Strzyżewska Janina – 292
Sucharkiewicz Katarzyna – 139, 248
Sulimierski Filip – 274
Suska Agnieszka – 348
Szczech Bernard – 31
Szczekocka-Mysłek Krystyna – 98
Szczepańska Aneta – 170
Szczepański Władysław – 56
Szczygłowski Tomasz – 67
Szewczyk Jan – 162
Szlenk Janusz – 206
Sztuka Jacek – 131
Szwed Ryszard – 7, 63, 83, 93, 96, 153
Szybkowski Bogusław – 61, 70, 105, 192
Szymal Magdalena, zob. Wieczorek-Szymal Magdalena

Szymański Stanisław – 55
Szymurska-Kałmuk Mariola – 312
Śliwa Małgorzata – 319
Śliwiński Wojciech – 288, 367
Tarnopolski Andrzej – 231
Tate Lucyna – 10
Terlecka Wanda – 219
Tomala Barbara – 343, 357
Tomczyk Damian Jerzy – 223, 233
Tomziński Jerzy – 101
Tracz Mariola – 364
Tryba Barbara – 34, 315, 353
Trzeciak Elżbieta – 263
Tutaj Włodzimierz – 13
Tyrek Nina - 351
Urbanowicz Beata – 81, 153, 215
Urbańska Olga, zob. Jędrasiak-Urbańska Olga
Walewski Władysław – 274
Waluś Eliza – 95, 264
Wardzyński Michał – 133, 134
Wątroba Andrzej –
Wcześniak Barbara – 112, 358
Wieczorek Anna – 366
Wieczorek Marzena - 351
Wieczorek-Szmal Magdalena – 141
Wiśniewska Józefa – 3, 18
Włodek Anna – 174
Woźniak Anna – 118
Wronkowska Magdalena – 310
Wróbel Elżbieta – 130, 180, 307
Wróbel Zdzisław – 259
Wrzaszczyk Jadwiga – 155
Wrzosek Mieczysław – 73
Wydmuch Henryk – 216
Wyględowski Mieczysław – 224, 246
Wypych-Gawrońska Anna – 87, 130, 180
Wyszyńska Anna – 228
Zaborski Zygmunt – 52
Zakrzewska Bożena – 127
Zakrzewski Andrzej J. – 121
Zakrzewski Marek – 301
Zatoń Janusz – 50
Zawada Małgorzata – 299
Zawartka Monika – 60
Zawadowicz Beata – 228
Zdański Jerzy – 165
Zinkow Julian – 256, 276, 277

Ziółkowska Monika – 338
Związek Jan – 64, 212
Zwoliński Mirosław – 49, 77, 253, 254
Zygmunt Jerzy – 43, 272, 286
Żakowicz Aleksander – 82
Żerański Marcin – 283
Żmudziński Jerzy – 110, 112, 115, 116
Żóćciak Jarosław – 188, 189, 281
Żurawska Ksymena – 4

INDEKS PRZEDMIOTOWY DO PRZEWODNIKA

- Aptekarstwo – 56
- Archeologia – 6, 65, 141
- Architektura – 47, 201, 142, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201
- Archiwistyka – 122
- Biała – 4
- Bibliotekarstwo – 100, 135, 136,
- Biblioteki zob. Bibliotekarstwo
- Biegański, Władysław (1857-1917) – 228, 231
- Biografie – 33, 183, 223, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249
- Blachownia – 355
- Błeszno – 309
- Brzeziny Kolonia – 348
- Budownictwo zob. Architektura
- Cmentarze zob. Biografie; Miejsca pamięci
- Czasopisma – 132, 137
- Częstochowa – 9, 10, 11, 13, 22, 32, 33, 34, 46, 47, 72, 92, 356
- Częstochowa – 17 w. – 57
- Częstochowa – 18-20 w. – 6, 63, 69, 71, 80
- Częstochowa – 19 w. – 56, 75, 82, 80
- Częstochowa – 1901-1918 r. – 63, 71, 89
- Częstochowa – 1918-1939 r. – 7, 27, 64, 71, 73, 81, 83
- Częstochowa – 1939-1945 r. – 7, 55, 58, 59, 74, 76, 78, 87, 88, 91
- Częstochowa – 1944-1989 r. – 8
- Częstochowa – do 18 w. – 5, zob. też. Archeologia
- Częstochowa – encyklopedia – 22, 32, 33, 235, 244, 245
- Częstochowa – film – 46, 114, 238
- Częstochowa – historia – 6, 9, 12, 15, 61, 62, 64, 66, 67, 68, 79, 90, 92
- Częstochowa – ikonografia – 13, 113, 193, 195
- Częstochowa – kalendarium – 12, 62, 72
- Częstochowa – konkursy – 332
- Częstochowa – kultura zob. Kultura
- Częstochowa – programy – 341, 342, 345
- Częstochowa – projekty edukacyjne – 351, 352, 353, 354, 357
- Częstochowa – scenariusze zajęć – 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331
- Częstochowa – statystyka – 14
- Częstochowa – uroczystości szkolne – 335, 336, 337, 338, 339, 340

Częstochowa – wycieczki – 352, 353, 355, 356, 358, 359, 320, 321
Częstochowa – zabytki – 6, 47
Częstochowska, diecezja (katol.) – 64, 187, 212
Danków – 16
Drukarstwo – 97, 132, 136, 229
Dźbów – 9
Etnografia – 302, 303, 303, 304, 305, 306, 307, zob. też Folklor; Obyczaje, Legendy i podania
Folklor – 301, 307, 310, 327, 331 zob. też Etnografia; Obyczaje
Geografia – 263, 264, 265, 267, 269, 274, 275, 330
Harcerstwo – 86, 87, 206, 211, 214, 221, 237
Heraldyka – 68, 77
Herby zob. Heraldika
Hutnictwo – 24
Janów – 23, 49, 287, zob. też. Złoty Potok
Jasna Góra – 17-20 w. – 6, 96, 97, 113, 316, 320, 324, 325, 332, 337
Jasna Góra – 1918-1939 r. – 7, 106
Jasna Góra – 1939-1945 r. – 7
Jasna Góra – 1944-1989 r. – 8
Jasna Góra – 7, 95, 103, 104, 107
Jasna Góra – architektura – 5, 110, 116, 117, 118
Jasna Góra - do 18 w. – 5, 316, 324, 325, 337
Jasna Góra – film – 114
Jasna Góra – historia – 6, 70, 96, 98, 105, 106
Jasna Góra – ikonografia – 113
Jasna Góra – kultura – 97, 99, 100, 109, 110, 111, 112, 115, 118, 121, 127, 138, 142
Jasna Góra – Matka Boska Częstochowska – 5, 101, 107, 110, 111, 322, 323
Jasna Góra – parki i ogrody – 25, 108
Jasna Góra – pielgrzymki – 5, 102, 107
Język zob. Językoznawstwo
Językoznawstwo – 295, 296, 297, 298, 299, 300
Jura Krakowsko-Częstochowska zob. Krakowsko-Częstochowska, Wyżyna
Kawodrza Dolna – 53
Kłobuck – 319
Kolejnictwo – 1
Komunikacja – 39
Konięcpol – 27
Konkursy – 332, 333, 334
Konopiska – 17
Kordecki, Augustyn (1603-1673) – 113, 241, 242
Koszęcin – 26
Kościoły i kaplice – 21, 28, 186, 194, 196

Kościóły i kaplice (okręg) – 19, 27, 31, 38, 41, 44, 45, 196, 197
Koziegłowy – 3, 18, 37, 41
Koziegłówki zob. Koziegłowy
Krakowsko-Częstochowska, Wyżyna – 188, 189, 198, 199, 251, 256, 257, 266, 267, 268, 271, 275, 276, 278, 279, 309, 333, 340, 344, 345, 349, 358, 361, 363, 364, 367, 368, 367, zob. też. Geografia; Przyroda (okręg); Turystyka
Krzepice – 308
Kultura – 15, 82, 118, 119, 120, 121, 123, 124, 126, 127, 129, 130, 133, 138, 141, 142, 143, 222, zob. też. Malarstwo, Muzyka
Legendy i podania – 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 309, 318, 340
Lelów – 2, 52, 240
Literatura – 126, 130, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 238, 317, 319, 325, 366, zob. też Kultura
Lubliniec – 30, 45
Lubsza – 31
Malarstwo – 126, 128, 131, 139, 175, zob. też. Kultura; Jasna Góra - kultura
Matka Boska Częstochowska zob. Jasna Góra – Matka Boska Częstochowska
Matka Boska Mstowska (obraz) – 38, 44
Medycyna – 56, 204, 219, 224, 246
Miejsca pamięci – 67, 74, 79, 85, 87, 88, 225, 226, 227
Mstów – 38, 44, 340
Muzealnictwo – 66, 112, 137
Muzyka – 118, 119, 120, 129, 140, 143, 249, 259, 260, zob. też Kultura; Jasna Góra - kultura
Mykanów – 310, 314, 328
Nauczanie – 335, 341, 363, 364, 366
Nauczyciele – 75, 78, 135, 136, 165, 234, 264 zob. też. Organizacje dziecięce; Szkolnictwo
Nierada – 343
Obyczaje – 258, 259, 260, 307, 310
Odlewnictwo, zob. Przemysł
Olbrachcice – 157
Olsztyn – 20, 125, 328, 333, 368
Opatów – 329
Organizacje – 185, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 294
Organizacje dziecięce – 123, 124, 154
Oświata zob. Szkolnictwo
Pajęczno – 40
Parki i ogrody – 25, 43, 270, 342
Parki miejskie zob. Parki i ogrody
Pielgrzymki zob. Jasna Góra - pielgrzymki
Pieniądz – 69, 205

Pomniki – 67, 79, zob. też. Miejsca pamięci
Pomniki przyrody – 261, 266, 268, 272, 275
Poświętowska, Halina (1935-1967) – 176, 232, 238, 336, 339, 359
Praszka – 36
Projekty i programy nauczania – 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 353, 354, 357
Przemysł – 24, 50, 80
Przyroda – 262, 263, 268, 271, 272, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 346, 349, 360, 365
Przyroda – ochrona – 213, 261, 273, 291, 292, 293, 294, 360, 362
Przyroda (okręg) – 230, 233, 273, 275, 276, 277, 278, 279, 285, 287, 289, 290, 358
Radomsko – 51, 84
Raków – 21, 54, , 227
Rzeźba – 133, 134, 139, 142, 236
Scenariusze (wybór) – 308, 311, 312, 313, 315, 316, 317, 320, 326, 335, 338, 343, 354
Sokole Góry – 310
Społeczeństwo – 20 w. –
Społeczeństwo – historia – 60, 83, 93
Sport – 48, 154, 208, 217, 218, 247
Staromieście, zob. Lelów
Strzebinia – 362
Szkolnictwo – 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 155, 156, 157, 159, 160, 162, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175
Szkolnictwo – historia – 75, 78, 120, 161, 173
Szkolnictwo wyższe – 153, 158, 163, 164, 236, 249
Szpitale zob. Medycyna
Sztuka – zob. Kultura
Turystyka – 261, 263, 264, 265, 266, 269, 280, 282, 283, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 361
zob. też. Wycieczki
Wrzosowiak – 35
Wycieczki – 314, 321, 344, 352, 355, 359, 356, 358, 367, 368
Zabytki zob. Architektura; Kultura
Zajęczi – 19
Zamki i pałace – 20, 198, 199, 282, 283, 284, 285, 286, 287
Złoty Potok – 287, 309
Żarki – 42, 334
Żydzi – 90, 94